

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta „ „ 13.—
za četrt leta „ „ 6:50
za en mesec „ „ 2:20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta „ „ 10.—
za četrt leta „ „ 5.—
za en mesec „ „ 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENE

Inserati:

Enostop. petivista (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več ko trikrat . . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upraviškega telefona štev. 188.

Grmek organizira veselico.

Neverjetno!

Da se pojasnijo neke skozi in skozi gnile razmere v naši deželi, tu zopet nekaj podatkov o aferi, ki zasluži, da se svoj čas še temeljito pojasni.

Ko je pred tremi leti bivši učitelj S. v Preski nekaj govoril zoper dr. Tavčarja in liberalno stranko in nekaj »uradnih aktov« slučajno nesel seboj, ko je šel v gostilno, tedaj je nastal velik šum v liberalnem taboru, kateri je prišel do ušes liberalnega šolskega nadzornika Zupančiča. Ta tenkovestni in strogo nepristranski uradnik se je hitro podal na pot v Presko, tamkaj izvršil preiskavo nad nesrečnim učiteljem, ki mu veličanstvo dr. Tavčarja ni bilo sveto, potem je šel opoldan na kosilo k znanemu liberalnemu hujšaku Francu Jarcu, kateri se je udeležil tudi sorske afere, in konec vsega je bil: Učitelj S. je bil iz Preske prestavljen za kazni, da je žalil liberalno stranko, dr. Tavčarja in iz nepredvidnosti vzel seboj »uradne akte« v gostilno.

Temu postavimo nasproti drugo dejstvo: Učitelj Grmek je, kot smo v našem listu že često naglašali, kot agent Brcetov ljudi v Sori očitno hujškal na upor, kritičen dan sta on in ona opustila poduk, ter ljudi hujškala, kot smo tudi s pričami dokazali, učiteljica Grmek je imela ključ od šole, ko je moral dati glavlar s silo vlomiti (adjunktu Deu-u v Škofji Loki je ta zadeva morda vendar že znana saj so priče za to, da je po končanem prevzemanju Grmek rekel svoji ženi, naj prinese ključ, da sta pomerila, če je ključavničar pravilno nazaj pribil ključavnico) in vendar Grmeku in njegovi ženi, katera bi, če bi bilo na Kranjskem še kaj pravice, morala že davno biti od službe odstavljena in v zaporu, tema dvema se nič ne zgodi, Grmek prireja v Sori veselice z godbo, petjem koriandoli, šaljivo pošto in plesom

Nepriistranski Zupančič čaka sodnijske obsodbe, katere nikoli ne bo, ako bo Deu vodil zoper Grmeko in njegovo ženo preiskavo. Če bi se šlo zoper kakega klerikalca tedaj bi Zupančič pač ne čakal sodnijske obsodbe in tudi Kaltenege ne, ampak dotičnik bi bil na mah ne samo prestavljen na drugo mesto, ampak enostavno odpuščen iz službe. Zoper Grmeko še do danes ni preiskave, dasiravno

je Zupančiču znana vsa krivda Grmeko in njegove žene in ima tudi primerne podatke od krajnega šolskega sveta v Sori in županstva v Medvodah. Seveda, če je morebiti Zupančič te listine uničil, tedaj bo lahko rekel, da zoper Grmeko nima nič obtoževalnega v aktih.

Sicer pa je bila dolžnost Zupančičeva, da se je takoj po onem žalostnem dogodku informiral in storil svoje korake. Kaj je bilo treba njemu čakati Deu-ove preiskave, če je ta, ko je priča izpovedala zoper Grmeko obtoževalno, rekel, »sedaj moram pa g. Grmeko notri poklicati.« (!) Kaj je bilo treba čakati na rezultat preiskave adjunkta Deu-a, če je pa ta nasproti pričam se opetovano izrazil, da ne »more verjeti, da bi bil g. Grmek kaj takega storil,« in je Grmek od adjunkta k prvotnemu zaslišanju prišel v sobo poklican nasproti prič izjavil, da on ni tako govoril. Če so bili v sobi trije: adjunkt Deu, učitelj Grmek in priča Jurij Oman, in sta dva, adjunkt in učitelj se »zoper« izjavila, Oman pa sam »za« potem se vendar ve, kakšen je rezultat takega glasovanja. Na tako preiskavo ni bilo treba Zupančiču nič čakati in mu tudi v prihodnje ni treba, ampak on naj sam preiskuje, pa nekoliko drugače, kot adjunkt Deu.

Če ne mara Zupančič preiskovati, pa naj pusti svojo službo. Ali je on samo zato, da pazi na »klerikalne« učitelje, katehete in »klerikalne« krajne šolske svete.

Kar se tiče požarne brambve v Sori in nje veselice, izjavljamo, da je Grmek s pomočjo Brceta spravil nekaj fantov in par mlajših posestnikov skupaj, da bi si utrdil tla, katera so se mu začela majati. Načelnik društva je Starmanov Janez, ki je svojo »nedolžno kri« za Brceta zato prelil, ker je Brce zganjal ljudi v Starmanovo gostilno. To društvo naj bi Grmeku služilo v to, da bi razširjal liberalizem in se nasproti Zupančiču lahko sklicaval, kako je on v Sori nenadomestljiv. Tudi prihodnja veselica ima ta glavni namen in je čisti dobiček, kar se tiče Grmeko, le postranskega pomena. Zato mi vsem pristašem S. L. S. in tudi vsem požarnim brambam, ki niso ustanovljene za razširjanje liberalizma, svetujemo, te veselice se ne udeležiti. Ko bo enkrat Grmek iz Sore odslovljen, in tako sorska požarna bramba izgubi svojo liberalno-strankarsko barvo, potem hočemo vsi sodelovati,

dokler tega ni, naj sodelujejo samo Grmekovi in Brcetovi pristaši.

Sicer bo pa Starmanov Janez paradiral pri tej veselici z obvezano glavo. Stepel se je baje zaradi neke punice ter jo pri tem izkupil z vrčkom po glavi. Tako on svojo »nedolžno kri prelija«, radovedni smo, če bo zdaj zopet vsa liberalna stranka solze prelivala zaradi nje.

Pričakuje se pa z vso pravico, da bo Grmek na svojo veselico povabil škofjeloškega adjunkta Deu-a, in državnega pravdnika dr. Trenza, da se jima prikupi, ko se bo preiskava radi sorske afere nadaljevala. Zupančič bo baje prihodnjo nedeljo pri Fr. Jarcu v Medvodah, da se bo lahko pri njem informiral o Grmekovi nedolžnosti, potem pa prideta z Jarcem skupaj v Soro. Odstavljeni Brce bo prišel šele z opoldanskim vlakom v nedeljo, kajti ako bi prišel v soboto in v Sori prenočil, bi moral iti drugo jutro nazaj v Ljubljano maševati, ker v Sori ne sme.

Pa še nekaj. Hiša Franceta Jarca v Medvodah je tudi nekaj eldorado za razne — človek skoro ne bi verjel — sodne svetnike in nadsvetnike v Ljubljani. Tu je glavni tabor vsega liberalizma, ki je dosegel svoj vrhunec v sorski aferi. Franc Jarc, velik prijatelj Brcetov in Grmekov, je sam bil med aranžerji sorskih dogodkov. Gg. Pajk, Schneitz, Travnar: Zdaj pa ni mogoče, da vsaj vi ne bi vedeli, kdo je povzročil sorsko afero! Tako blizu ste, in mi pričakujemo, da hoste lahko zdaj adjunktu Deu-u pojasnili to zanj tako temno afero!

Državni zbor.

Dunaj, 10. julija.

Tržaške zgradbe.

Danes je proračunski odsek dovršil razpravo o tržaških zgradbah. Dr. Kramar odgovarja dr. Schalku, da Čehi od njega ne potrebujejo nobenih poukov. V zadnji seji je namreč dr. Schalk očital Čehom, da so s svojo obstrukcijo prisilili vlado, pričeti tržaške zgradbe brez ustavnega dovoljenja. Čehi nimajo pri tem nobenih namenov, marveč le zahtevajo, da se pojasni vsa stvar in v bodoče prepreči enako svojevoljno postopanje vlade. Dve točki pa še vedno niste pojasnjeni: Zakaj se je izpremenila pogodba s Faccanoniem in zakaj so se oddala nadaljna dela banki »Union«, oziroma tržaški družbi. Ker odsek ne more zaslišati uradnikov, zato

naj vlada to stori in strogo preiskuje stvar. Tudi dr. Körber ni pojasnil pogodbe z banko »Union«. Vsa ta pogodba ostane odseku tajnost. Vsa preiskava pa ima vsaj to dobro posledico, da parlament varuje svojo pravico.

Posl. Maštalka pojasni napako v poročilih. Vsega gradiva za zasipanje je bilo treba 21 milijonov ton. Faccanoni je dobil 8 milijonov ton, tržaška družba 13 milijonov. To znaša 35 milijonov met. stotov ali 12 milijonov kubičnih metrov.

Končno je poročevalec vitez Vuković obširno utemeljeval naslednje resolucije:

1. Za nadaljevanje dela se vladi dovoli le 41 milijonov kron;

2. oddaja tržaških zgradb brez ustavnega dovoljenja se ne strinja z ustavnim zakonom ter krši pravice kontrolne komisije za državne dolge;

3. vlada je v smislu zakona z dne 10. junija 1866 dolžna, da takoj naznani kontrolni komisiji vse višee dolge, ki jih je napravila za tržaške zgradbe; ob enem se vladi izreče največje obžalovanje ter ji naroča, da kaj enacega več ne stori pri bodočih državnih zgradbah;

4. poročilo pododseka se odstopi kontrolni komisiji za državne dolge;

5. vlada naj v še čakom predloži nadrobne načrte v presojo;

6. vlada mora na odgovor pozvati vse organe, ki so zakrivali nedostatke pri tržaških zgradbah;

7. vlada naj imenuje posebno tehnično komisijo v Trstu, da nadzoruje vsa dela;

8. vlada naj ustanovi iz mornarskih, trgovskih in tehničnih večakov poseben svet, ki bode presojal vsa enaka dela;

9. vlada naj čimprej zbornici predloži načrt zakona o kontroli resortnih dolgov;

10. vlada naj predloži zbornici natančen račun vseh resortnih dolgov.

Te predloge bodeta v zbornici zastopala poslanca Vuković in Skene, kot člana pododseka. Stvar pride nujnim potom še ta mesec v zbornici na vrsto.

Avstrijski ječmen.

Nemški agrari so danes nujno predlagali: Vlada naj zbornici predloži načrt zakona, ki bode varoval in pospeševal izvoz avstrijskega ječmena. Predlog je naperjen proti Nemčiji, ki ovira izvoz avstrijskega ječmena za pivo. Nujnost, ki sta jo utemeljevala Krützner in Udržal, je obveljala brez ugovora.

Nato je zbornica nadaljevala razpravo o obrtni reformi. Razprav bode v petek končana.

Carinski dohodki.

Koncem seje Schönerer predlaga, naj se čisti carinski dohodki porazdelje med Avstrijo in Ogrsko, ne pa več porabijo v pokritje skupnih državnih stroškov.

Predlog je utemeljeval poslanec Stein,

LISTEK.

Občinska milosrčnost.

List iz Hottingena.

Poljsko spisala Marija Konopnicka.

Prelotil F. V.

(Dalje.)

Treba mu je vzbuditi tudi usmiljenje in ne pokazati se preveč slabotnega. On ve, da stoji tu kot starec, ki ne more več delati, toda ve tudi, da gleda vsaki od teh, ki so prišli sem, na njegove roke, če so zmožne za delo. Občina ima nad njim usmiljenje, res, toda preveč noče zanj plačevati. On ve to, ve dobro: toda veliko ne more pomagati... Zmešan, vznemirjen, gleda ljudem v oči, pazéč, kaj kateri misli; mimogrede pogleda po strani tudi slugo, kakor bi ga hotel zagotoviti, da niti bri-tev, niti suknja, niti ovratnica niso zaman.

Ljudje ogledujejo starca in se glasno razgovarjajo. Nobenemu od njih ni na tem ležeče, da bi pokazal preveliko gorečnost. Morda bi stali tako do poldneva, oprti na ograjo in kadili tobak, toda gospod svetnik ne ljubi dolgih sej.

»No, gospodje,« se oglasi glasno. »Ste si ogledali kandidata?«

»Kaj si ga hočemo ogledati,« odgovori

po kratkem molčanju kotljár Kissling. »Saj ga vsak dan vidimo. Stari komaj diha, ne potegne, ne dvigne...«

»Kako mislite, svak,« se je obrnil k Faustinu Fröndi, »kakih osemdeset let je star, ali tudi več?«

Starec je zakašljaj. Dvainosemdeset jih ima, dvainosemdeset... Toda smehlja se samo in molči.

»Koliko let imate, stari?« vpraša ga Tödi-Mayer.

Kuntz hitro pomežika slugi in potem reče:

»Štiriinsemdeset, moj ljubi! Štiriinsemdeset!«

»Pokaži no, stari, zobe?« odzove se gostilničar iz Mainana.

Kuntz znova hitro pomežika slugi in raztegnivši upala usta pokaže popolnoma zdrave zobe.

Občinstvo se začne smejeti.

»Ho! ho!« pravi eden, »ta bi pa tudi kost pregrizel.«

»Kruha se ne ustraši!« doda drugi.

Leu Peter, mizar, se skloni k njemu.

»Mahni no, stari, s pestjo! Naprej!«

Wunderli stopi korak naprej, vzdigne nekoliko glavo, zravna hrbet in mahne nekoliko-krat z roko, katere stisnjena pest izgine v dolgem rokavu izposojene suknje. Roka mu upa-

de za vsakim mahljajem kakor zlomljena veja. V členih se sliši zoprno pokanje.

»No kaj? Ne maha slabo!« oglasi se nekdo ob klopi.

»Fi...« doda pesimistično drugi, dobro vedoč, da mnenje galerije ni nikoli izgubljeno za interesirane.

»Pa kakšne so noge?« vpraša iznova Tödi Mayer, ki bi očitno rad imel Kuntza. »Stopi no, stari!«

Gospod svetnik ostro pogleda na smejočo se galerijo, potem se obrne k staremu in reče nekoliko nestrpno:

»Kaj stojiš? Pomakni se vendar iz kota!«

Kuntz Wunderli se nasmeje nesmejo, bolestno. »Takoj, takoj... Naravno! Kaj stoji! Takoj se premakne... Takoj...«

In hipoma zbere vse sile, dvigne glavo, izbuli motne oči, iztegne kakor žrjav vrat, zravna se, opre se z rokami na kolena in začne stopati proti vratom.

Prizor je tako smešen, da se vsi spuste v smeh; oni, ki stoje bližje pri klopih, padajo na nje in se prijemajo za trebuh, gospod svetnik zaslanja usta z ustavo, ki jo je držal v rokah, in sluga se obrne v kot in udari v krehot.

»Dobro! Dobro!« kličejo glasovi od klopi.

»Naprej! Naprej!« odgovarjajo drugi.

Starec gre. Njegove okorne noge se ne sključijo popolnoma, on jih dviguje kakor pa-

lici, z neizmernim naporom, in jih spušča na tla, obupno pritiskajoč z rokama na bolna in otekla kolena. Medtem se, kakor iz hudobnosti, podaljša dvorana, raste, vrata se nekam umikajo, stene se vedno bolj oddaljujejo; staremu Kuntzu se zdi, da nikoli, nikoli ne more priti do njih... Vendar čuti, da vsi ti ljudje gledajo nanj, da gleda občina. Stisne torej zobe in znova dvigne okorno in težko nogo.

Naenkrat obstoji in široko odpre začudene oči. Pri vratih, v gruči ljudi, zagleda sina.

Tega ni pričakoval. Ne, ne! Tega ne... Temna rdečica mu udari v obraz z zadnjo srčno krvjo.

Ne sliši smeha ljudi, ne sliši niti glasu gos-poda svetnika, ki ga kliče na prejšnje mesto. Samo sina vidi.

Kakor zaklet gleda nanj in se začne tresti, kakor v velikem, velikem mrazu, vse njegove stare kosti se tresejo. Začuden obraz obledi, postane čisto bel. Na čelu se zariše čudno trda in sirova brazda; njegove oči se zaiskre in gasnejo.

Žalostne, mrtve, kalne gledajo s čudom in strahom na sinov obraz. Ne, ne, on noče, da bi ga sin vpričo občine licitiral... On noče!

Strese se, vzdigne roko od kolen in obstane nem. Ne, ne! On se boji! On noče tega!

Toda sluga pristopi in ga zgrabi za ramo.

ki naglašajo, da zapuščajo Mažari vsak dan v svojo korist skupna tla. Trgovinska pogodba s Švico dokazuje, da pripravljajo Mažari gospodarsko in državno-pravno samostojno okrožje. Carinski dohodki so se zvišali v naši državi l. 1903 za več kot 7 milijonov kron, na Ogrskem pa le za 400.000 kron. Sternberg pravi, da sta Avstrija in Ogrska trgovska združnica, ki propadeta, ako se ločita. Pravi, da ima ministrski predsednik prav, ko se trudi, da vzdrži skupnost. Razložek med obema državama polovicama je, da imamo mi navidezno zbornico, Mažari pa navidezno kraljestvo. Govornik napada Goluchowskega in vojnega ministra zaradi njegove drugačnega nastopa v avstrijski, kakor v ogrski delegaciji. Posebno pa napada vojnega ministra, ki je izpremenil na Ogrskem naslov državni vojni minister, v »skupni« vojni minister, in ker je rekel v avstrijski delegaciji, da se ponuči o ljudskem mnenju po svojem službenem osebu. Sternberg pravi, da zbornica ne more zaupati avstrijski vladi, dokler odločuje krona absolutno brez vednosti vlade, kakor kaže slučaj, ko je odobrila krona avtonomni ogrski carinski tarif, ne da bi bil vedel zato Hohenlohe. Nato napada dr. Kramarja zaradi izvolitve za načelnika mladočeskega kluba in očita Pacaku, da se ni oziral na klubova pravila, ko je postal minister. Nato prečita pismo, ki ga je pisal ogrski delegaciji, katerega se ni upal priobčiti noben avstrijski list, ker so se bali konfiskacije. Končno izjavi, da odstopi koncem zasedanja, ko se prično poletne počitnice, ker hoče dokazati, da se nahaja med zastopniki češkega naroda še en dostojen, pošten mož.

Ministrski predesednik Beck izjavi, da je nepotreben poziv, naj pospeši vlada pogajanja z Ogrsko. Posebni odsek v ministrskem svetu pripravlja vse za pogajanja in bo kmalu dokončal predpovedovanja, nakar prično takoj s pogajanjem, ki so jako nujna. V Avstriji in na Ogrskem zelo žele, da se določi način, po katerem je mogoče, da se Avstrija razvije v gospodarskem oziru trajno, gotovo, mirno in nemoteno. Vlada hoče storiti vse, da doseže ta svoj smoter. Skupnost carinskih dohodkov je določena po zakonu do konca leta 1907 in potem so potrebni novi dogovori z ogrsko vlado. Samoobsebi je umevno, da se obravnava tudi ta zadeva v prihodnjih pogajanjih. Vlada se namerava pogajati o vseh nagodbenih vprašanjih. Zbornico prosi minister, naj omogoči vladi, da lahko v popolnem miru dokonča priprave za pogajanja in naj ji ne veže rok. Prepričana naj bo zbornica, da hoče vlada čuvati zakonito zbornično kompetenco. Sternbergu pravi, da prevzame vlada vso odgovornost za pogajanja in odločno odklanja neustavni način, kakor vlača Sternberg krono v debato.

Posl. Licht izjavi, da zahtevajo vsi produktivni stanovi, naj se hitro uredi razmere z Ogrsko. Predlaga z ozirom na Steinov predlog izpreminjevalni predlog, naj pospešijo ona pogajanja, ki določajo medsebojno razmerje obeh državnih polovic. Označi naj se naše stališče, da skupnih zadev ne moremo mi odpraviti, ker so določene po pragmatični sankciji. Pri glasovanju je obveljal Lichtov predlog.

V odsek za volilno preosnovno izvolijo poslanca Trafoierja in Seifferta.

Ministrski predsednik vloži dopis, po katerem umakne vse zakonske predloge glede gospodarske nagodbe z Ogrsko.

Grajalni odsek.

Po seji so izvolili na Malikovo zahtevo grajalni odsek zaradi zaljivega Elderschevega medklica. Izvoljeni so bili: dr. Korošec, Krolkovski, Herzog, Bobrzynski, Klumpar in Wastian. V treh oddelkih niso mogli voliti.

Sternberg odloži mandat?

Grof Sternberg je izjavil napram nekemu časnikarju, da odstopi, ker je potreben po-

»Kaj za vraga? Čemu stojiš kakor bi bil neumen? Ali ne vidiš, da urad čaka? Stopi naprej! —

Stari Wunderli je vendar v tem trenutku tako slab, res tako slab kakor dete. Niti ganiti se ne more. Noge se mu zapletajo, zobje šklepetajo, glava se ziblje kakor jesensko listje. Sluga ga poriva pred sabo, in ga tudi nekoliko podpira. Ko bi ga ne podpiral, bi starac morda padel. V duhu nima veliko upanja, da bi se občina starca lahko iznebila. Sedaj vidi, da britve, rutica in suknja — nič ne pomaga . . . Popolnoma nič.

»Hitreje!« zakliče nestrpljivo gospod svetnik.

Kuntz Wunderli se nekako zave in iznova stopi na prejšnje mesto, ki je jako dobro izbrano. Skozi okno, na strežaj odprto na vrt, pada na ubožca polna, zlata svetloba. V tej svetlobi oživi nekoliko na pol mrtvi obraz starca. Na njegovi pleši odseva tiho in modro nebo. Začudene oči se vzdignejo in plavajo nekam daleč, po široki solnčni planjavi.

»Kdo ve? Morda bi ne bilo slabo, ako bi te sin dobil. Kdo ve? Njegova žena je hudobna in skopa, to je res. Toda umrl bi vsaj sredi svojih. In vnuki . . . vsak dan bi videl vnuke . . .«

Oči starca postanejo vlažne, mehke in ganjene; na ustnicah drgeta neka neizrečena beseda, velika, sirova guba na čelu se uglađi in izgine.

V resnici ne izgleda v tem trenutku ne

čitka in se mora posvetiti lastnim zadevam, ki jih je zadnja leta sem zelo zanemarjal, in ker niso imela uspeha v zbornici njegova stremjenja.

Volilna preosnova,

Včeraj so odpovedali sejo odseka za volilno preosnovno, ker je trajala seja državnega zbora do 7. ure 35 minut zvečer. Odsekova seja je napovedana za danes ob 10. uri dopoldne.

Kako izpade glasovanje o kranjskih mandatih in če dobe Kočevarji svojega nemškega poslanca, še ni gotovo. Včeraj so se posvetovali celi dan o kompromisu, a nastajale so vedno večje ovire, dasi so mislili Nemci, da je že zagotovljen kočevski mandat. Nemci poročajo, da ne upajo na večino za kočevski mandat. Italijani niso hoteli skleniti kompromisa z Nemci. Nemški nacionalci in liberalci pravijo, da se ne zadovoljijo tudi ne s tem, ako bi se ustanovil za kočevski mandat nov slovenski mandat na Spodnjem Štajerskem in kot nadomestilo za ta novi slovenski mandat peti mandat v Gradcu, ker bi po njihovem mnenju graški peti mandat priborili najbrže socialni demokratje. Čehi bi pa gotovo tudi zahtevali kompenzacijo, ako bi se znižalo število poslancev slovsanskega bloka za enega. Nemški nacionalci in liberalci poročajo, da ostanejo najbrže v manjšini pri glasovanju o kočevskem mandatu. Dolže one, ki so prekrizali med Nemci in Italijani sklenjeni dogovor, ker so spravili na dan potrebo kompenzacije. Nemška ljudska stranka bo glasovala skupno za kočevski mandat, in sicer dr. Chiari in profesor Kienmann, ki sicer izjavljata, da dobi kočevski mandat večino v odseku le po kompenzaciji.

Včeraj dopoldne so zborovali o kranjskem mandatu krščanski socialci, nemška ljudska in nemška narodna stranka. Krščanski socialci hočejo sicer glasovati za kranjski nemški mandat, a le, če dobe Slovenci za kočevski mandat nov mandat na Spodnjem Štajerskem.

Nemška ljudska in nemška napredna stranka sta pa sklenili, kakor tudi druge nemške stranke, da ne dovolijo nobenega novega slovsanskega mandata za kranjski nemški mandat ne na Štajerskem in tudi ne na Koroškem.

Italijanski poslanci so zborovali včeraj dopoldne. Tožili so, da so zapustile velike stranke zahteve italijanskih poslancev. Popoldne sta pa bila pri ministrskem predsedniku italijanski poslanec Malfatti in Rizzi, ki sta mu naznanila italijanske zahteve o pomnožitvi italijanskih mandatov v Istri in na Goriškem. Poroča se, da zahtevajo Italijani po enega poslanca za Istro in Gorico, a ne ugovarjajo, če opuste eno italijansko poslansko mesto na Južnem Tirolskem in v Trstu.

Pripomnimo še, da češki poslanec dr. Stransky posreduje pri članih odseka za volilno reformo, naj se na Kranjskem ustanovita dva mestna volilna okraja. Ta načrt pa najbrže izpade, kakor tudi nemška zahteva po kočevskem mandatu.

Moravski Čehi dobe po Hohenlohevih predlogih izmed 46 moravskih poslancev 28, Nemci pa 18. Čehi zahtevajo še en mandat. Krščansko-socialni poslanec Schrafl je izdelal veliko izpreminjevalnih predlogov glede Tirolske.

O položaju v odseku za volilno preosnovno pišejo krščansko-socialna glasila: Italijani zahtevajo po tri mandate za Istro in Gorico, v Trstu so pa zadovoljni s petimi mandati. Italijani zahtevajo torej na Goriškem in v Istri ravno toliko mandatov, kolikor jih imajo Slovenci in Hrvatje. V Istri so pa našli poleg 190.800 Jugoslovanov le 136.200 Italijanov, in na Goriškem poleg 140.600 Jugoslovanov le 81.000 Italijanov. Sicer so imeli dozdaj Italijani v obeh kronovinah večino poslancev, a po volilni preosnovi se morajo odpraviti

več kot štiriinsemdeeset. To oživi nekoliko interesirane.

»Nobene moči v nogah!« pravi, z glavo majaje, pekar Lorche.

»Kaj nobene moči!« odvrne nekdo od klopi.

»On nas še vse prehiti!« doda drugi.

»Star hrust!« zakliče tretji.

»Kako mislite, svak?« vpraša poluglasno Tödi Mayer svojega sosesa.

»I kaj? — jaz bi ga vzel. V nogah je slab, toda v delavnici bo pomagal precej.«

»Niti ne pogledal ne bi na ta strašilo,« pravi Döddli, »ko bi bil kdo drugi.«

»In kaj? Doma se bo ta tudi poznal,« prigovarja Kissling.

Gospod svetnik gleda bistro po navzočih. Trenutek se mu zdi priličen za začetek licitacije. Že tako se je ta zadeva danes zavlekla čez mero. Preveč je bilo radovednežev.

Izvrleče torej uro, jo prinese blizo k očem, primerja z občinsko stensko uro, migne slugi in reče z glasom, polnim inicijative:

»Gospodje, končajmo! Kandidat, ki ga vam je predstavil dobrodelni odsek občine, zasluži vsestransko vašega premiselka. Zdrav je, ni preveč v letih, moči mu dobro služijo in pri vsakem lažjem delu doma more pomagati. Kdo izmed gospodov bi ga vzel? In s kakšnim doplačilom?«

Tišina nastane po teh besedah gospoda svetnika. Eden kakor drugi računa s potrebo postrežbe in z denarjem.

kričeče krivice. Tudi po volilni preosnovi ostanejo Italijani še vedno najbolj odklopani avstrijski narod. Iz tega je pa tudi razvidno, kako je neopravičena italijanska obstrukcija, ki je napravila tako veliko veselje Vsemcem in pa ustavovernim veleposesnikom.

Dr. Bartoli je nameraval prisiliti Nemce s svojim govorom pred glasovanjem o kočevskem mandatu, da nastopijo za italijanske zahteve. Italijanom je pa takoj priskočil na pomoč član vladne stranke dr. Erler, ki je obljubil, da predlaga Italijanom na lubo pri razpravi o porazdelitvi mandatov izpremembe, ki so nevarne volilni preosnovi. Na Južn. Tirolskem bi pridobili po pomnožitvi mandatov krščanski demokrati, na Goriškem in v Istri pa upajo na zmago italijanski liberalci in irententi. Krščansko-socialna glasila naglašajo, da ni nevarnosti proti volilni preosnovi.

Mlado-Rusini niso zadovoljni s kompromisom glede galiških mandatov, ki so ga sklenili Poljaki in Rusini. Dr. Olesincki priobčuje v imenu rusinskega deželnozborskega kluba, naj rusinski poslanci nastopijo proti volilni preosnovi z vsemi sredstvi. Pozivljajo Wasilk, naj izstopi iz odseka za volilno preosnovno, ker imajo Rusini pravico do 42 odstotkov vseh galiških poslancev in ne samo do 27 mandatov.

OGRSKE NARODNOSTI ZA SVOJE PRAVICE.

V adresni debati nastopajo jako krepko neogrške narodnosti za svoje narodne pravice proti oholim mažarskim nasilnežem. S svojim nastopom imponirajo Mažarom, ki so svoj čas kar prekricali zastopnike nemažarskih narodov. Tudi v včerajšnji seji ogrskega državnega zbora so dali značaj zastopniki nemažarskih narodov. Slovaški poslanec Jehlicska je obljubil, da namerava podpirati njegova stranka po vladi napovedane socialne reforme, dasi jih smatra le za paliativno sredstvo. Zahteval je, naj ustanavljajo slovaške gimnazije in učiteljsišča. Rumunski poslanec Vlad je pa napadal koalicijo, ki je spravila deželo v ustavni spor, ne da bi računala z razmerami, vsled česar je morala na škodo ugleda ljudske suverenitete kapitulirati. — Banffy je nastopal proti ogrski državi po načelih, ki jih zagovarjajo narodnosti. Oholi Mažar je zahteval mažarsko narodno državo. Kazal je na narodni spor v Avstriji in trdil, da ne kaže imeti pogajanj o narodnih vprašanjih in da se ne smejo dati koncesije narodom. Rumunc Manin je ugovarjal odločno Banfyju in izjavil, da se državi, kakor jo hoče Banffy, narodnosti ne uklonijo. Ministrski predsednik Wekerle je rekel, da pritožbe narodnosti niso opravilene in malenkostne, ki ne spadajo v zbornico, marveč pred sodišče. Sedanja vlada je postopala z narodi tako dobrohotno, kakor še nobena ne, kar dokazuje tudi, ker je v zbornici toliko narodnostnih zastopnikov, kolikor jih še nikdar ni bilo. Očitaj je narodnim zastopnikom, da nimajo svojega programa. Srb Polit je prav dobro pripomnil, da pozna program narodnosti vsa Evropa, samo ogrski ministrski predsednik ne. Pozival je zastopnike narodnosti, naj nastopijo s svojim programom. Zastopal je v nadaljnjem svojem govoru historični razvoj mažarske misli, a rekel, da ne nameravajo ovirati kulturnega razvoja narodnosti. Wekerle je bil v svojem govoru precej mogočen, a videlo se je iz vsega govora, da mu imponira možati nastop zastopnikov nemažarskih narodov.

KVOTNA DEPUTACIJA.

Ogrska kvotna deputacija je poročala ogrski vladi, da more pritrditi le predlogu avstrijske kvotne deputacije v kvoti za leto 1905 in 1906 v višini 34.4 odstotkov. Gospodarske razmere na Ogrskem ne dopuščajo višje kvote. Odklonili so tudi predlog avstrijske kvotne deputacije, da odpravijo skupne carinske dohodke. Ogrska kvotna deputacija zahteva, da ostane kvota neizpremenjena v sedanji višini do leta 1915. Ker so ostala brezuspešna trdi ustna pogajanja, je nemogoč dogovor med obema delegacijama.

SPOMENIK V ČAST REVOLUCIONARJEM

so postavili na prostem na Kurskem. Tehtal je tisoč stotov in je bil napravljen iz granita, a so ga ponoči dragonci vrgli v reko Dino.

SOCIALNI DEMOKRATJE V RUSKI ARMADI.

Po uporih vojaštva, ki so se vršili tu in tam v zadnjem času v ruski armadi, so pričele oblasti z raznimi preiskavami in seveda tudi s telesnimi. S tem so dobili v roke zelo mnogo važnih listin, po katerih so izpoznali, da obstoja poleg že znanega socialno-demokratskega komiteja še drug sličen vojaški komite. Ta razširja med vojakmi razne anarhistične listine in ščuva tako vojaštvo. Oblasti upajo, da bo napravljen temu komiteju kmalu konec.

PROTI REVOLUCIJI NA RUSKEM.

V Peterburgu so tajno zborovali zastopniki »Bojevine protirevolucijske zveze.« Zahtevali so, naj razpuste gosudarstvenno dumo in uvedejo vojaško diktaturo, zakar nameravajo vložiti prošnje na carja vse patriotske organizacije. »Zvezo« nameravajo preosnovati v narodno gardo. Tri dni pred odločitvijo preskrbe vsem članom orožje. S silo nameravajo zasesti vse tiskarne liberalnih časnikov, da natisnejo oklice na ljudstvo. Za nastop v Bjalostruku je dala iniciativo »Bojevna protirevolucijska zveza«, ki ji zato ne morajo očitati nedelavnosti.

OROŽJE ZA RUSKE REVOLUCIONARJE.

Iz Ljubeka (Lübeck) je odplul parnik »Peter« z dansko zastavo. »Peter« vozi 20.000 pušk in strelivo v švedsko pristanišče Lulea,

ki leži v bližini finske meje. Ljubljanski senat je sklenil, da obvesti o tem uradno rusko vlado.

ATENTAT NA TREPOVA.

Neznani storilci so streljali včeraj v Peterburgu iz revolverjev skozi okno na Trepova, ki pa ni bil zadet, kakor tudi ne njegov prijatelj Pavlovsk. Napadalcı so ušli. — Dvorni minister postane Trepov ker je odstopil baron Frederik.

IZPREMEMBE V SOULU.

Tokijska poročila naznanjajo velike izpremembe v korejski cesarski palači. Cesar je ukazal ministrom, da morajo po vrsti ostati ponoči v cesarski palači. Princ Vi-Va se brani obiskati cesarja, ki ga je pozval k sebi. Trdijo, da nameravajo odstaviti korejskega cesarja in proglasiti za njegovega naslednika princa Vi-Vaja.

Štajerske novice.

Š Arminova pšenica gre v klasje. Dne 30. junija se je pripeljal prevz. knezoškoof dr. Michael Napotnik v Celje delit zakramente sv. birme. Takoj po njegovem prihodu je bilo izpraševanje slovenskih šolskih otrok v mestni opatijski cerkvi. Čudili smo se, da je dečke okoliške šole, ki šteje vsega skupaj 7 razredov, pripeljal k izkušnji en edini učitelj. Na svoje popraševanje smo zvedeli, da so učitelji s svojim šefom Arminom Gradišnikom na čelu sklenili, da ne peljejo otrok k izpitu v cerkev. Samo eden je imel pogum izjaviti se, da pelje svoj razred v cerkev, ter to tudi storil. — Kdor pozna razmere v tej šoli, ve, da je izvir tega salomonskega ukrepa g. Arminij. Ta slavni nadučitelj ima toliko upliva na svoje mlade podložnike, da v par tednih, ki jih prežive v njegovi podložnosti vsi mislijo z njegovo glavo. Da pa je njegova glava silno modra, to pa vsi dobro vemo. In ta njegova glava si je zdaj izmislila: Pokažimo vsemu svetu, da so dnevi teme in sužnosti minuli in da je solnce svobode in napredka že zasijalo nad Celjem. Pokažimo, da se ne klanjamo farjem, temveč da jih preziramo iz vsega srca. Tako si je on izmislil, in takoj so mu vsi pokorno prikimali. Le eden, ki je znano najboljši učitelj na tej šoli, je rekel, da hoče storiti svojo dolžnost. — Ali modri gospod Armin se je takrat malo ustil! S svojim ravnanjem nikakor ni imponiral niti duhovščini niti drugim, temveč se je le, kakor že večkrat, imenitno — osmešil. Toda pustimo mu blamaže naj jih ima! Ali pribiti moremo nekaj drugega. Vprašamo zato javno gospoda Armina, ali ni njegova dolžnost paziti na otroke, kedar skupno nastopajo. Mislimo si le, da bi se v cerkvi kaj prigodilo. Kako velika nesreča bi lahko nastala, ko je bilo toliko otrok pod nadzorstvom enega samega učitelja. In tedaj bi se moral g. Armin s svojimi kimavci še pred sodiščem zagovarjati, zakaj je tako zamenjal svojo dolžnost paziti na otroke. In zato pozivljamo dotične kroge naj gledajo na to, da bo vdrugič gospod Armin storil svojo dolžnost. A še nekaj drugega nam sili v pero. Bolet mora vsakega narodnjaka, ko vidi, kako slov. otroci, zlasti dečki, celjske okolice vedno bolj pohajajo v mestne nemške šole. Ali pa ne bo tako čudno ravnanje slovenskih učiteljev le še bolj tega pospeševalo? Nemški učitelji, ki so imeli ravno isti dan konferenco v Mariboru, so prihiteli domov in bili vsi pri svojih razredih v cerkvi, ter gledali na red pri svojih učencih, slovenskih pa ni bilo. Ali ne bo priprost oče in priprosta mati takole sklepal: Nemški učitelji lepo nadzorujejo svoje učence, slovenski se pa ne zmenijo za nje; dal bom torej svojega otroka raje v nemško šolo? Pozivljamo torej gospoda Gradišnika, naj v prihodnje opušča take otročarije ter naj skuša omajano zaupanje ljudstva do slovsne deške šole zopet pridobiti z vestnim izpolnjevanjem vseh svojih dolžnosti do sebi izročene mladine.

Š St. Jurij ob južni železnici. Dne 8. julija je predaval tajnik okrajnega zastopa celjskega v deški šoli o živinoreji. A pri tej priliki je pokazal svoje »lepo liberalno« srce. Izjavil se je namreč: »Ne volite nikoli poslanca, ki ga vam priporočajo ti «črni.« — In to zborovanje je sklical župan okoličanski, ki že ima svojega kandidata dr. Povaleja, za katerega se poteguje že dalj časa na vse pretege, kakor se je pri prejšnjih volitvah potegoval za Rebeka. Dr. Vovšek mu je preveč klerikalen — Govori se, da je okr. šolski svet prepovedal zborovati v šoli brez njegovega dovoljenja. Kdo je pa dal županu dovoljenje v deško šolo zborovanje sklicati prejšnjo nedeljo? In to ne prvikrat? Ali je njemu vse dovoljeno? Z gosp. Kušecom bomo pa že ob pravem času obračunili!

Š Nove zgradbe v Slatini. Dne 9. t. m. sta v Rogasčki Slatini prevzela deželni glavar Edmund grof Attems in deželni odbor Mavricij Stallner v imenu deželnega odbora nove kopališče zgradbe, ki obstoje iz vodovoda in hotela »Nadvojvoda Ivana«. Vodovod je speljan tri in pol kilometra daleč z gore Boč; vrelec se bo imenoval po umrlem poslancu Walzu. Sedaj je Slatina oskrbljena z dobro pitno vodo in ne bo več trpela na hudem pomanjkanju kakor v prejšnjih letih. Novi hotel je napravljen moderno in opremljen z največjim komfortom. — Dela je vodil višji deželni inženier Heider. — Razven gorenjih novosti je dobila Slatina acetilensko razsvetljavo. — Pri prevzemanju zgradb ni bilo posebnih slovesnosti, ker se Slatina kljub premnogim investicijam ne izplačuje in je vedno pasivna.

Š Iz Sevnice. Tukajšnjemu državno-pravdniskemu funkcionarju Antonu Smekar je dne 8. t. m. pripel celjski državni pravdnik dr. Bayer zlati zaslužni križec na njegova nemška prsa.

Š V gorah ponesrečil? Slušatelji rudarske akademije v Ljubnem, Galler, je napravil minolo nedeljo z več tovariši izlet v gore. Ker je hotel iti na posebno partijo, se je od tovarišev ločil in dogovoril z njimi zvečer sestanek na železniški postaji. Ker ga zvečer ni bilo, so ga šli takoj iskat, a ga niso nikjer našli. Galler je bil izboren hribolazec ter si je najbrže preveč upal in ponesrečil.

Š Nadomestna državnozborna volitev v mestni skupini Bruk-Ljubno se je vršila včeraj. Od 1065 volilcev jih je prišlo na volišče samo 279, ki so skoraj soglasno volili nemškega nacionalca dr. Antona Buchmüller.

Š Iz Savinjske doline. Da tudi širša javnost izve, kdo se je pred kratkim na Vranskem hotel obesiti, povemo danes naravnost, da je to tisti gospod Kramar, o katerem se je tudi že govorilo, da je nekdanji v nekem kraju Mariji brke namalal. Ali se gg. učitelji ne sramujete takega tovariša? Ali ni vaša dolžnost, skrbeti za ugled svojega stanu? Pozivljamo šolsko oblast, da nam tega učitelja takoj spravi iz tega kraja!

Š Hude žrebce je prepeljal 7. t. m. neki vojak skoz Celje. Na Ljubljanski cesti se mu je eden splašil in ga spravil na tla, ter tako poškodoval, da so ga morali odnesti v bolnišnico. K sreči je nek delavec splašnega žrebca ustavil in tako preprečil daljno nesrečo.

Š Nesreča. Iz Maribora nam poročajo: Naš gospod župan dr. Schmiderer imajo n e r v o z n e k o n j e. Ko je namreč dne 8. t. m. zvečer vozil kočijaž po državni cesti, je prišel nekdo mimo z gorečo leščerbo. To je konja tako prestrašilo, da sta z vso silo udrila preko cestne ograje proti Dravi. En konj se je zdrnil po kamenitem obrežju in se je pri tem ubil. Da ni šla cela kočija s kočijažem in drugim konjem vred v globino, je pripisati le srečnem slučaju. Na obronku raste namreč precej močno drevo, ki je ustavilo kočijo in tako rešilo voznika in drugega konja gotove smrti.

Š Od celjskega davčnega urada. Glavni davkar Nace Mlaker bo šel v zasluženi pokoj. Najprej si je vzel dopust, s katerega se pa ne povrne več. Mož je bil nemškega mišljenja in se je z neko trdovratnostjo držal krivičnih nemških naprav, tako se n. pr. ni mogel ločiti od nemških pečatov, imel je najraje samonemške pobotnice, pri izplačevanju denarja je tudi slovenskim strankam delal nemške klavzule i. t. d. Dobro bo sedaj v prehodni dobi v te nerednosti podregati. — Začasno namestuje Mlakerja glavni kontrolor g. Josip Kuss, uradno kontrolo bo pa imel oficijal g. Anton Pichl.

Š Hmelova letina. Ker se je vreme zboljšalo, je hmel začel lepo napredovati in se je znatno popravil. Golding in pozni imata precej stranskih pogonkov. Cena še ni tako slaba, kakor se je pričakovalo. Agentje kupujejo kilogram po 1 K 80 vin, ali 90 krajaev. Ni izključeno, da se ta cena še poviša.

Š Okrajni zastop v Šmarju je izvolil načelnikom g. dr. Josipa Georg, odvetnika v Šmarju, njega namestnikom g. Franca Ferlinc, učitelja v Šmarju. — Odborniki so gg.: Jakob Zdolšek p. d. Šuc, Florijan Gajsek, J. Debelak, Jos. Kregar, Vekoslav Krajnc in J. Mlaker. Sami narodni možje!

Š Žepna tatica. Nekatere dolgoprste ženske si napravljajo poseben vir dohodkov s tem, da hodijo od birmo do birmo ter v navadni gneči segajo ljudem v žep. Taka tatvina prinaša lepe dohodke, ker prihajajo botri in botre k birmi s polnimi žepi. Ene takih je Franciška Kraiz iz Celja. Bila je že nešteto krat kaznovana, a se ne pobiljša. Pri zadnji birmi v Celju je tudi začela svoj posel, a imela je posebno smolo. Komaj je ukradla otročjo uro za 20 vin., že so jo zasačili in spravili za sodne mreže.

Koroške novice.

k Pohvala. Stacijsko poveljništvo v Celovcu je pohvalilo pešca Franca O r e h e k - a in Josipa P o l j a n c - a od pešpolka št. 17, ker sta možato in premišljeno delovala, oziroma pomagala pri rešitvi nekega utopljenega akcesista oskrbovalnega skladišča. Imenovana sta nastavljena kot plavalna učitelja na vojaški plavalni šoli va Vrbskem jezeru.

k Ponesrečila sta se dva delavca v Lipici pri Pilberku pri podiranju neke kovačnice. Eden je na mestu bil mrtev, drugi pa. N. Miklavčič, si je zlomil na dveh krajih roko. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

k Prestavljena sta čč. gg. Jožef Miklavčič, kaplan v Št. Ilju ob Dravi, kot provizor v Gorje v Ziljski dolini, in Feliks Fiebiger, provizor v Hohenpressenu, kot mestni kapelan v Celovcu.

k Umrl je dr. Franc R a b i t s c h, očesni zdravnik v Gorici, v Krivi Vrbi ob Vrbskem jezeru v 32. letu svoje starosti.

k Razdružilo se je velikovško telovadno društvo. Zakaj neki ravno sedaj, ko se je odprla nova telovadnica? Morebiti jim je moderno orodje preveč »heile«!

Dnevne novice.

+ Stranka obrekovanj in lažij dalje razvija po »Narodu« svoje »delo«. Znano je, da »Narodova« klika za resnično delo ni sposobna vse delo te klike, tudi v zadevi volilne reforme tvorijo le obrekovanja in laži. Naši poslanci se noč in dan pri delu na Dunaju, da zavrnejo navale nasprotne, sovražne nam večine in privatno se priznava izredna delavnost, požrtvovalnost in sposobnost dr. Šusteršiča, kteremu se dr. Tavčar s svojim obrekli- vim »Narodom« v delu nti primerjati ne more

— na papirju pa liberalci svoje lahkoverne pristaše hočejo dan na dan brez dokazov prepuščati o izdajstvu dr. Šusteršiča. Včeraj se je v »Narodu« oglasil modrijan iz Koroške, domišljavi in otročji dr. Oblak iz Celovca, ki piše, da je načelnik »Slov. Ljudske Stranke« izdal koroške Slovence. Dokaza za to seve ostane dolžan. Ali je dr. Šusteršič zato izdajalec, ako v odseku za volilno reformo ne bo pri sedanjih večini mogoče izvojevati to, kar dr. Oblak brez odgovornosti in najmanjšega truda zapiše kot kompenzacija za kočevski mandat: Koroškim Slovincem tri mandate, Štajercem tri, Slovincem na Kranjskem še enega — potem še le Kočevcem enega. Tako je pribil dr. Oblak v »Narodu« in pri tem si domišljuje, da je v javnosti zavalil našim poslancem velik hlor pred noge, ker kdor pozna razmere, ve, da bi tega nihče ne mogel doseči. Liberalci so torej, če se spravljajo na takega konja, le smešni, ker dejanski nihče od njih niti prsta ne dvigne za izvenkranjske Slovence. »Slovenska Ljudska Stranka« je bila poštena napram izvenkranjskim Slovincem, ker je odklonila nemško ponudbo, da dobe kranjski Slovenci za nemški mandat na Kranjskem še en slovenski mandat na Kranjskem ter je ta zahtevala pravico za izvenkranjske Slovence. Tako je storila »Slovenska Ljudska Stranka«, dočim kranjski liberalci mešetarijo le za svoje »mestne mandate« in to je vse njihovo delo. Okolu Mladočehov be- račijo samo zato, da bi ti rešili nekaj liberalnih mandatov na Kranjskem. Za obmejne Slovence jim nič ni, ker dobro vedo, da obmejni Slovenci ne bodo volili liberalcev. Dr. Oblak pravi včeraj v »Narodovem« uvodniku, da je dr. Šusteršič ponudil Nemcem vedno nepravilni kočevski mandat kot kompenzacija za drugi mandat koroških Slovencev in pravi, da je to izdajstvo. Vsak, ki je brač poročila, ve, koliko je resnice na tem, da bi dr. Šusteršič ponujal Nemcem kočevski mandat, saj je bil dr. Šusteršič že početkom prvi javno izrekel, da se ta mandat ne sme dovoliti; mi danes le konstatujemo »Narodovo« nedoslednost, da na prvi strani prinaša tak dr. Oblakov napad, med dnevnimi novicami pa piše v isti številki, »da enakovredna kompenzacija za kočevski mandat bi bil samo slovenski mandat na Koroškem.« Ali je sploh vredno s takimi ljudmi polemizirati. Ne! Naši poslanci bodo storili svojo narodno dolžnost ter pri tem ne bodo ozirali na »Narodove« psovke in na ljudi, ki so že stokrat dokazali, da jim je narodnost deveta briga in da pri vsej volilni reformi ne zasledujejo koristi slovenskega ljudstva, ampak le svoje strankarske koristi. Vse, kar se za Slovence v sedanjih razmerah more doseči, je preiščeno delo poslancev »Slovenske zveze«, ker liberalna stranka ne dela družega, kakor da o poslancih »Slovenske zveze« po »Narodu« laže in jih obrekuje. Ljudem, ki na tak način iščejo »narodnega dela« pa bo sebična usta zaprla volilna reforma, zato je tudi v korist slovenskega naroda, da se volilna reforma izvrši in da pride do besede ljudstvo, ne pa brezdelni intrigantje! Dr. Oblaku njegovih bedarij ne zamerimo, ker je preotročji, a da jih »Narod« prinaša kot uvodni članek, nas dela le radovedne, kaj bosta klatila v četrtke zvečer dr. Tavčar in dr. Triller. To bo veselje, če bosta še dr. Oblaka posekala.

+ Naši rojaki v Rimu. Iz Rima se nam piše: Na tukajšnjem gregorijanskem vseučilišču so naredili gg. A. Merhar, M. Vraber, J. Kobal doktorat iz cerkvenega prava in g. dr. phil. F. Lukman doktorat iz bogoslovja.

+ Novi signali in prometni predpis za avstrijske železnice so izšli in osobje se ju mora že pridno učiti. S 1. oktobrom stopijo v veljavo novi predpisi. Menda bolj ko skrb za varnost je pospešila rojstvo novih predpisov — pasivna resistenca železničarjev. Zato se pa tudi vsem predpisom pozna neka naglica, ki bo provzročila v prometu mnogo nejasnosti, nereda in morda tudi nesreč. Nesmisel je že, da so predpisi namenjeni za vse avstrijske železnice, prirojeni pa po ustroju državnih železnic. Druge železnice bi morale vse svoje uredbe preurediti po vzorcu državnih železnic, kar pa ne bodo storile, ker bi jih to stalo milijone. Zato bodo tem hujše mučile svoje osobje z raznimi razglasi in okrožnicami, s katerimi bodo izpopolnjevale nepopolne predpise. — Vsak uslužbenec dobi v roke po en iztis signalnega reda in drugih predpisov. Dolžnost mu je naučiti se do pičice natančno vseh teh predpisov. Sedaj pa vzmimo čuvaja ob progi in delavce po postajah. Kako se bo revež ubijal s temi predpisi, če jih pa ne razume. Pisani so izključno v nemškem jeziku in v tako težkem slogu, da jih je človeku, ki ni v nemščini popolnoma doma, nemogoče razumeti. Neumljivo se nam zdi, čemu se mučijo ljudje s tujim jezikom, ki ga

nič ali težko razumejo, in nečuvno je, da železniška ravnateljstva tako lahkomišljeno postopajo, le da rešujejo samovlado nemščini, v tako važni in kočljivi stvari, kakor so ravno signalni predpisi. Prepričani smo, da nam v tem oziru pritrjuje vsak trezen železničar, naj si je tudi Nemec. — Vse je radovedno, kako se izkažejo novi predpisi. Večinoma se stvar presoja pesimistično, kar je popolnoma umljivo radi velikih protislovij, ki se nahajajo v novih predpisih. Gotovo pa je že danes, da bo služba po novih predpisih težavnejša, ko po dosedanjih.

+ Interpelacije. V včerajšnji seji državne zbornice je interpeliral dr. Š u s t e r š i č železniško ministrstvo glede postopanja pri odkupu zemljišč za železniško zgradbo na Gorenjskem. Poslanec dr. K o r o š e c je pa interpeliral pravosodno ministrstvo glede jezikovnih razmer pri štajerskih sodiščih v Soštanju. Posl. W a s t i a n je interpeliral zaradi prepovedi sodelovanja vojaške godbe pri »Sommerfestu« nemških ljubljanskih turnarjev in zaradi postopanja kranjske deželne vlade ob predpripravi za »Sommerfest« ljubljanskih turnarjev.

Birmovanje v ljubljanski škofiji. — Predvčeraj zvečer se je povrnil premilostni gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič z birmovanja v ribniški dekaniji. Birmancev je bilo 15. junija v Škocijanu pri Turjaku 41, 16. junija na Turjaku 46, 17. junija v Laščah 358, 18. junija na Robu 133, 29. junija v Dobrepoljah 393, 30. junija v Velikih Poljanah 61, 1. julija v Ribnici 531, 2. julija v Grčaricah 69, 3. julija v Dolenji vasi 166, 4. julija v Sodražici 311, 5. julija pri Svetem Gregorju 100, 6. julija na Gori 44, 7. julija v Dragi 236, 8. julija v Loškem Potoku 351.

— Pastoralna konferenca za ribniško dekanijo se bo vršila v sredo, dné 18. julija v Ribnici. Začetek ob 10. uri.

— Konjsko grobišče. Pri kopanju temelja za mlekarjo na Uencu so našli grobišče 24 konj. Konji so ležali po vrsti pokopani in so s eod vseh 24 našle podkve. Od kosti pa se ni nič našlo. Podkve imajo čudno široko obliko. Najbrže so ostanke turških časov. Tod mimo so drli Turčini s Hrvaškega proti Logatcu v naše dežele.

— Izgledi rodoljubja. Abiturientje tržške komunalne gimnazije so nabrali za »Lego Nazionale« 2500 K. Kar priznajmo odkrito: to je zgled rodoljubja, kakršnega bi zastoj iskali med dobršnim delom slovenske učee se mladine.

— Tiskovni škrat je včeraj v notici o praznovanju mature premenil besede »iz važnih razlogov« v »iz vojnih razlogov«.

— Imenovanje. Višji poštni kontrolor na Dunaju g. Mihael Pučnik je imenovan za višjega poštnega oskrbnika.

— Gostilničar ubil gosta. V Predosljah je prišel kočar Peter Cvek v gostilno J. Celarja po osminko žganja, da ga ponese domov. Pred gostilno se je Cvek sprl s Celarjem in njegovo rodbino. Celar je s svojo rodbino napadel Cveka, ki je dobil take poškodbe, da je drugi dan umrl.

— Zet ubil tasta. Kovač Jožef Jurman iz Zaplaza se je vinjen sprl s svojim tastom Jakobom Gliha, kateremu je s sekiro zadal dva taka udarca, da je tast v par dneh umrl. Jurmana so izročili sodišču v Novem mestu.

— Vojaški dostojanstveniki na Rakeku. Včeraj je dospel tu sem eksc. fml. Viktor pl. Latscher ter se pelje radi poznejših vaj čez Cerknico na Bloke. Danes pride inspiciat streljanje domobrancev v Bezuljaku g. gm. Bockenheimer pl. Bockenheim.

— Ameriške novice. V Oakmontu (Pa.) je ponesrečil v tovarni Franc Vatovec iz Zg. Ležeč na Kranjskem.

— Smrtna kosa. V Mariboru je umrl kakor smo že kratko sporočili dne 30. m. m. železniški mojster gospod Franc Permé rodom Ljubljčan v starosti 45 let. Pokojnik je dolgo vrsto let služboval pri železnici, bil zaveden narodnjak, skrben družinski oče, katero je strogo verski vzgajal. Zapušča vdovo in troje nepreskrbljenih otrok. Bodi mu zemljica lahka!

— Velika nevihta. Iz Novega mesta 6. t. m. Po krasni včerajšnji noči je današnje jutro 6. julija vstalo jako razburjeno. Od juga sem je prišla strašna nevihta. Treskalo je in gromelo, da je bilo groza. Vmes je pa dež liz, kakor bi se bil oblak utrgal, tudi posamezna zrnja debele toče so padala vmes. Vendar posebne škode pri nas ni; kakor letos že opetovano, lahko se je tudi ravno danes vsakdo prepričal, koliko pomaga streljanje proti toči ob pravem času. Zato naj so hrabri »točostrelci« posebno na Trški Gori vsi Dolenjski v spodbujajo, podpornikom pa v priporočilo

— Srbski dijaki v Pulju. Pretekli teden je obiskalo Pulj 35 dijakov iz Belgrade. Pri- peljali so se preko Trsta in iz Pulja odpotovali v Dalmacijo.

— K nesreči v idrijskih gozdih se nam piše: Dne 5. julija so drva ubila drvarja Janca Ogrič in Nandeta Kuštrin, oba stara 35 let. Močno so poškodovala Jakoba Perjančič in Franceta Ogrič. Mrtveca zapuščata ubogi vdovi in nedorasle otroke. Ponesrečenca so pokopali doma na Vojskem ob največji žalosti vseh drvarjev. Čudno! Vsako leto se pripeti pri drvarjih veliko nesreč in vendar

gozdno vodstvo ne zavaruje drvarjev proti nezgodam. Samo na Vojskem je v teku devet mesecev dva ubilo, 6 pa tako poškodovalo, da niso za nobeno težko delo. Drvarji so že tako veliki trpini, a oglejmo si, kaj morajo še žrtvovati in kakšne so njihove plače. Drvarji so cel teden od doma v gozdu in cel teden skoro brez vsake gorke hrane — le zvečer si mogoče kdo napravi nekaj kropa. Delati morajo včasih do pasu v vodi, posušiti in preobleči se ne morejo, ker so tako daleč od doma. Ko pridejo ob nedeljah domov, jih otroci komaj spoznajo. Plača za tako naporno delo in vedno smrtna nevarnost je pa le 1 krona 60 vin. na dan. Navadno se jemljejo delavci tudi le po potrebi. Stalnih delavcev je sedaj komaj nekaj nad 20, a vendar dela pri gozdnem erarju približno vedno okrog 200 delavcev. Razun stalnih delavcev nima nihče pravice do pokojnine, do bolezenskih stroškov, ampak le, če se hoče komu kaj milostnin potom podeliti. Poklicani krogi bi se morali vendar zganiti glede teh delavcev, saj človeško življenje vendar ni nobena igrača, ko so v gozdovih po zakonih še celo srne in zajci jako dobro zavarovani proti nesrečam. Da ne bode nesreč, naj erar skrbi za stalne in pa izkušene delavce. A sedaj že kakih 15 let ni bil nihče sprejet za stalnega delavca. Če se bode imelo delavce le po potrebi in se jih bode nagnalo ob potrebi iz vseh vetrov, se nesreče morejo ponavljati. Če delavec dela 5 let pri erarju pošteno, vendar zasluži, da se ga spreime za stalnega. Urede naj se plače. Za 1 K 60 vin se vendar ne more dandanes več delati. V delo naj se sprejmo v prvi vrsti sinovi umrlih in ostarelih drvarjev. Sploh naj se uredi drvarjem plače in vse drugo tako, kakor je v tej zadevi urejeno po Gornjem Avstrijskem, saj tudi idrijski hribi leže v Avstriji in drvarji v teh hribih so tudi avstrijski državljani — čemu bi bila dvojna mera. Čudno! Imeniten uradnik je rekel nekdanj, da tukajšnji delavci lahko shajajo s to plačo, ker je v Idriji meso poceni. Svetuje se mu, naj gre kot gozdni uradnik po gozdu in videl bode, da celo leto pri drvarjih ne bode videl drugega mesa, kakor kar ga imajo na sebi. Divjačina pa tudi drvarji ne smejo krasti. Živila, ki jih rabijo drvarji, so pa prav v idrijskih hribih najdražja. Čudno! Če je uradnik sit — pa že misli, da ne more nihče stradati. Če zadostujejo za največjega trpina drvarja plače, ki spadajo za tristo let nazaj, zakaj pa tudi gozdni uradniki niso zadovoljni s prejšnjim plačilom. Izvestni krogi morajo poskrbeti, da se trpinom drvarjem pomaga in da se prepreči strašne človeške žrtve. Ubita drvarja nam dokazujejo: Žrtva poklica in dela sva, — nisva poznala kronc, ampak skušala le bridkost in trpljenje, — nihče se ni zmenil za naju, dokler ni naju pobrala strašna smrt, — Grob najin pa vsaj naj kliče: Vzdramate se drvarji sami in zahtevajte svojih pravic in tudi posamezni uradi, ministrstvo in vlada spoznaj, da je treba tudi za drvarje poskrbeti za varnost življenja in sploh pomoči iz strašnega trpljenja in slabega zaslužka.

Ljubljanske novice.

Ij Slovenski otroci v slovenske šole. Češki listi priobčujejo oklic na češke starše, v katerem jim kličejo, naj pošiljajo svoje otroke le v češke šole. Vsi slovenski starši v Ljubljani naj s prihodnjim šolskim letom odslovo svoje otroke iz tukajšnjih nemških in naj izvajajo tudi za šolanje otrok edino koristno geslo: Slovenske otroke v slovenske šole! Sicer bomo pa priobčili vsako leto imena onih slovenskih otrok, ki se šolajo po tukajšnjih nemških šolah ter tako dali priliko, da prijatelji in znanci na kratkovidnost starišev primerno zdravilno vplivajo. Škandala, da slovenski otroci napolnjujejo tukajšnje nemške šole, mora biti enkrat konec!

Ij Pri aretiranem Fr. Perdanu so našli še 700 kron. Malo verjetno je torej, da bi bil defraudiral za svojo potrebo le 600 kron, kakor je pisal v Ljubljano nekemu svojemu znanцу. — V Mariboru so Perdana aretirali v hotelu »Stadt Wien«. Govori se, da je Perdanu Škribula vzela iz žepa karto za Ameriko in jo tja pobrisala z drugim ljubčkom. Včeraj se je Perdan v preiskovalnem zaporu celo popoldne jokaj.

Ij Koncert vojaške godbe bo danes zvečer v »Unionu«.

Ij Nov kokošji tat prijet. V noči od23. na 24. junija je bilo posestnici Franciški Pelčevi na Kopališki cesti ukradenih devet piščancev, štiri kure in petelin. Kmalu potem pa so bile ukradene gospodu trnovskemu župniku Vrhovniku tri kure. Vselej je tat svoj plen na licu mesta pokal in ga odnesel. Policija je za tem kokošjim tatom poizvedovala, dokler ji ni prišlo na uho, kako se s kokošimi masti družina brezposelnega dninarja Petra Strniša iz Bašlja, stanujočega na opekarški cesti. Na trnovski praznik je imel Strniša doma veliko kokoško pojedino, na kateri so se mastili s kokošimi trnovskega gosp. župnika. Policija je Strnišo, kateri je bil že štirikrat zaradi tatvine kaznovan, oddala deželnemu sodišču, kjer se bode njegovemu, piščancem navajenemu železcu prav slaba godila. Na njegovem domu se je izvršila tudi hišna preiskava in se je, razen dokazil kurjega tatu, dobila tudi srebrna doza s tujim monogramom, srebrna verižica in več sumljivega perila.

Ij Slovensko zidarsko in tesarsko društvo priredi 22. t. m. veliko vrtno veselico v restavraciji gospoda Valentina Mraka »Pri novem svetu« na Marije Terezije cesti. Kegljanje na dobitke se je pričelo 8. t. m. ob 8. uri zjutraj, v zgoraj omenjeni restavraciji, na kar se vse prijatelje in člane društva opozarja.

lj Zrelostne izkušnje na ženskem učiteljskem v Ljubljani. Sprječevalo sposobnosti za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom so dobile gospodične: Marija Bartl, Pavlina Bayer (z odliko), Viljemina Beniger, Marija Bruschweilen (z odliko), Angela Cenčič (z odliko), Pavla Dežman, Karolina Dostal, Gudula Dragatin, Ad. Ebner, Ana Elsner, Ana Fajdiga, Pia Gandini, Ana Jak, Josipina Jerman (z odliko), Marija Jugovic, Ottilija Junowicz (z odliko), Marija Jurca, Marija Lončarič, Marija Marinko (z odliko), Ivana Mesec, Marija Mulaček (z odliko), Angela Nagode, Ana Pavlin, Edita Perhanc, Ivana Pezdur, Matilda Podkrajšek, Adela Pogorelec, Uršula Potočnik (z odliko), Terezija Ravhekar, Severa Reil (z odliko), Josipina Stegenšek, Ana Suhač (z odliko), Karolina Sinkovec, Pavla Šusteršič, Elizabeta Trenz (z odliko), Milena Vencajz, Alojzija Vonderschmidt, Adela Zajc, Albina Zalar (z odliko), dalje so napravile izpit štiri absolventinje višje dekliške šole in sicer gospodične: Terezija Juvanc, Frida Kleč, Marija Lokar, Angela Miklavčič.

lj Panorama-Kosmorama. Tatedenska serija nam kaže slavno »kraljestvo Repoštev«, pred katerim smo imeli kot otroci, čitajte pravljice o njem, velik respekt. »Krkonoši« se zvojejo ti kraji, pa niso tako divji, kot smo si jih predstavljali. Romantični so pač in za ljubitelje narave vredni pogleda. Najvišji vrh v »Krkonoših« — »Snežka« je zlasti zanimiva po svojih obilnih kočah ter kraljevem observatoriju; znamenit je samostan Grizava. Strmo skalovje, kot orlova gnezda na skalah čepeči ostanki močnih gradov, razni slapovi ter temni jelovi gozdi se vrste pred našimi očmi. — Znameniti so »Krkonoši« še v drugem smislu: saj so naraven jez Slovanstvu, preko katerega se ne bo tako kmalu udrla nemška povodenj; zemlja je slovenska, češka. — Prihodnji teden: Španska. — »Panorama-Kosmorama« ostane še nadalje odprta.

lj Za kruhom. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 16 Slovencev in 4 Hrvati.

lj Izgubljene in najdene reči. Izgubljena je zlata ovrata verižica, vredna 14 K, zlata broža v podobi zamorčeve glave, vredna 12 K, prost bankovec za 10 K in rjava denarnica z manjšo vsoto denarja. Najdeno je bilo na južnem kolodvoru par galoš, zavitek ženskih las, dva solčnika, naočnik, pahljača, stara jopica, dva para črevljev, ženske rokavice in trije moški klobuki. — Marija Stimcova je izgubila v vlaku od Dolenjskega kolodvora do Šmarja železniško izkaznico s sliko.

lj Najdena je srebrna moška ura in se jo dobi na magistratu.

Razne stvari.

Samoumor, katerega ni bilo, in liberalno časopisje. Praški »Čas«, glasilo profesorja Masaryka, je prinesel v ponedeljek, 2. t. m., pismo nekega učitelja Josipa Vojtichovskega iz Repina pri Melniku na Češkem, kjer izrecno stoji, da bo pisec pisma (učitelj Vojtichovský) ustrelil svojega otroka, svojo ženo in sebe, ker je postal že napol nor vsled denunciacij in zasledovanj od strani župnika in kapelana. Te usode ne more več prenašati. S prižnice ščuvajo ljudi proti njemu in ga opravljajo. Obenem je prinesel »Čas« vest, da je isti učitelj ženo in otroke in sebe že ustrelil in nadalje vse podrobnosti o pogrebu, kdo je govoril na grobu, da se je vršil pokop samo ob sebi umljivo brez duhovnika itd. To vest so porabili liberalni in socialistični češki listi v to, da so napadali cerkev. Nato se je uredništvo katoliškega lista »Hlas« 4. t. m. prepričalo o resničnosti zgoraj navedene vesti. Dognalo se je, da je celo poročilo od kraja do konca grda laž. V Repinu se sploh ni izvršil samoumor in učitelj z imenom Vojtichovský tam sploh ne živi. To vest preklicuje tudi zagrebški liberalni »Pokret«, ljubljanski »Narod« je seve ne bo preklical.

Pliskarji na Nižjem Avstrijskem so izjavili arhitektom in zidarskim mojstrom, da podraže svoja dela radi zvišane cene vseh sredstev za 30 odstotkov.

Odpuščeni poštni uslužbenci na Francoskem. Francoska vlada vztraja pri tistih svojih sklepih, ki se tičejo odpuščenih poštinih in brzojavnih uslužbencev. Torej ne bodo pomiloščeni.

Tekstilna industrija po Italiji vsled štrajkov zopet počiva. V več mestih na severu in v Toskani so tovarne zaprte. Stavka skupno nad 100.000 delavcev.

Ruski detektiv v Ameriki. Iz Nev Jorka javljajo, da ima ruska vlada po Ameriki mnogo detektivov. Ti pazijo v prvi vrsti po javnih bibliotekah na tiste, ki čitajo anarhistične knjige. Takega potem na skrivaj zasledujejo in pridejo tako pogosto na sled nevarnim anarhistom.

Telefonska in brzojavna poročila.

ODESK ZA VOLILNO REFORMO IN KRANJSKA.

Dunaj, 11. julija. Današnja seja odseka za volilno reformo se je pričela danes ob deseti uri popoldne. Govorili so Plantan, Malik, Gessmann, nakar je Italijan Bartoli imel obstrukcijski govor. Vsenemec Malik je govoril za kočevski mandat, krščanski socialc Gessmann je izjavil, da bodo krščanski socialci glasovali za kočevski mandat le, ako se da Slovincem na Spodnjem Štajerskem kompenzacija. Plantan je polemiziral proti govoru dr. Šusteršiča in zahteval posebne meščanske mandate ter je protestiral proti temu, da

k obravnavam o volilnih okrožjih niso bili poklicani tudi liberalni Slovinci ter da se k kompromisnim obravnavam ne pokliče kranjskih poslancev. Očital je vladi, da liberalne Slovence izroča klerikalcem, svaril je pred »posledicami« in se osmešil z napovedbo ostrega protiboj in z grožnjo, da bodo liberalni Slovinci preprečili volilno reformo. Izjavil se je proti kočevskemu mandatu, dokler se ne popravi krivica štajerskim in koroškim Slovincem. Nato je imel Bartoli svoj drugi obstrukcijski govor, ker so kompromisna pogajanja ostala do tedaj brez rezultata. Ob 2. uri popoldne je pred dr. Bartolija potisnil Malik listek, na katerem je bilo zapisano, naj konča svoj govor, ker odsek ni sklepčen, ter da bo predlagan konec seje. Dr. Bartoli je končal in Malik je predlagal konec seje. Bilo je navzočih samo devet poslancev in predsedujoči dr. Chiari je zaključil sejo. Ob 4. uri popoldne bo odsek imel zopet sejo. Italijan Malfatti bo imel obstrukcijski govor.

Dunaj, 11. julija. Malfatti bo danes govoril v odseku tri ure.

Dunaj, 11. julija. Tržaški socialni demokratje so izdali poziv, da se v Trstu proglasi generalni štrajk, ako italijanski poslanci takoj v odseku ne ustavijo obstrukcije, ker je treba najs krajnejšega boja proti vsem nasprotnikom volilne reforme.

K OTVORITVI NOVE ŽELEZNICE.

Bohinjska Bela, 11. julija. G. deželni predsednik Schwarz se je v spremstvu gg. okrajnih glavarjev pl. Detela in Haas, nadinspektorja Opitz, včeraj ob pol 10. uri na obhodu nove proge mudil na tukajšnji postaji. Vas Bohinjska Bela je bila tem povodom bogato okrašena s cesarskimi in narodnimi zastavami. Visokemu dostojanstveniku so se poklonili župan z občinskim odborom, krajni šolski svet in župnik, s katerim se je ljubeznjivo pogovoril o razmerah in potrebah občine. Na dan slovesne otvoritve dne 19. julija bodo slavnostne goste vozili trije vlaki z Jesenic v Trst, od koder se 20. julija zopet povrnejo nazaj na Jesenice. V soboto, dne 21. julija se prične osebni in tovarni promet.

ZA PRAVICE SLOVENSKEGA JEZIKA.

Trst, 11. julija. Slovenski odvetniki v Trstu so izjavili predsedstvu okrajne sodnije za kazenske stvari, da se hočejo posluževati pri slovenskih strankah le slovenskega jezika in da zahtevajo slovenske zapisnike in razsodbe.

EKSPLOZIJA NA VELIKEM ZVONARJU.

Celovec, 11. julija. Pol planinske kočice na Velikem Zvonarju je vsled eksplozije razrušeno. Enemu delavcu je odtrgalo roki.

VELIKA POVODENJ.

Brno, 11. julija. Na Velehradu je velika povodenj. Voda je udrla v romarsko cerkev. 20 hiš je voda razdrila. Devet oseb je utonilo.

HRVAŠKI SABOR.

Zagreb, 11. julija. Hrvški sabor bo imel sejo 14. t. m. Do tedaj bo imenovana tudi nova vlada.

RAZMERE NA RUSKEM.

Peterburg, 11. julija. Peterburško garnizijo pomnože. Huligani izdajajo oklice, naj pomore inteligenco.

Odesa, 11. julija. V tukajšnji luki se je pričela splošna stavka.

Meščanski hotel „Lloyd“

Danes v sredo priredi ljublj. društvena godba **koncert** pri vsakem vremenu.

Začetek ob polu 8. uri. Člani prosti. Nečlani plačajo 40 vin.

K mnogobrojnemu obisku vabi z velepoštovanjem **Dragotin Tausen** restavratel.

1552 1—1

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

restavratel.

Carlinski boj med Avstrijo in Srbijo.

Srbsko stališče.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Belgrad, 5. julija 1906.

Menda ravno istega dne, ko je Goluchowski v delegaciji svečano izjavljal, da ne izkoristi trgovinske pogodbe s Srbijo v ta namen, da bi srbska vlada nabavila Škodove topove, poslal je srbski vladni not, v kateri to še energičneje zahteva, kot popred.

Srbska vlada je bila takrat gotovo več kot popustljiva ter ugodila vsem zahtevam Goluchowskega; zavezala se je celo, da nabavi ves železniški material v vrednosti 26 milijonov v Avstro-Ogrski, ali pa še za večjo vsoto, če bode potreba; odločno pa je zavrnila zahtevo, da ne bi smela toliko časa dokler traja provizorij, skleniti nobenega državnega naročila v inozemstvu, seveda tudi ne naročiti topov. — To zahtevo, je srbska vlada odločno odklonila, ker Srbska — kot neodvisna država — hoče in mora imeti povsem proste roke glede naročila topov.

Vkljub temu, da je srbska vlada ugodila željam dunajske vlade v vseh poedinostih izvenjsi topove, je Goluchowski dal **zapreti mejo še predno je potekla doba obstoječega provizorija**. S tem je jasno dokumentiral, da mu je vse drugo postranska stvar, a glavno: Škodovi topovi, katerih srbska vlada pod kakim pogojem ne mara za svojo armado iz ravnostnih vzrokov, kot jih ni marala Avstrija za svojo, četudi so delo domače industrije.

Samo radi teh topov, katere hoče siloma vrniti Srbiji, je nastal carinski boj, čegar slabe posledice bodeta čutila oba dela.

Srbska je prisiljena, da preskrbi svojim pridelkom izvoz; skoz mnogo desetletij, od početka srbske samostojnosti, vršil se je srbski izvoz večinoma v Pešto in na Dunaj. Žito bi se konečno izvažalo v razne obdonavske pokrajine, — težko bi bilo pa posebno glede živine, a to je pa glavni del srbskega izvoza.

Položaj Srbske in njeno stališče sedaj gotovo nista lahka in ugodna, toda druge poti ni mogoče najti. Srbska je popuščala in odjenjevala do skrajne meje. Če pa hoče, da ohrani svojo avtoriteto ter državno samostojnost, ne more dovoliti še večjih koncesij, kot se je pismeno zavezala. Če bi bila Srbija ugodila avstrijskim zahtevam, bila bi sama sebi uklenila roke.

Srbski državniki bi bili že davno morali misliti na to, da se morajo pripraviti na boj, ako hočejo, da bodo imeli carinski mir z Avstrijo. S tem pa, da niso ničesar učinili, seveda v svesti si, da stoje na stališču nepobitnega prava, storili so usodno napako, ki se utegne ljuto maščevati.

Ta državniška nedelavnost ne bode imela samo teh posledic, da bo treba doprinesiti marsikatero žrtve v carinskem boju, ki se je začel v najprimernejem času baš pred sezono največjega izvoza, za katerega se ni ničesar ukrenilo, — marveč se lahko smatra kot glavni povod, da je začela Avstrija s celo vrsto najraznejših šikan. Iz nedelavnosti srbske je dunajska vlada lahko sklepala, da se Srbska ravna po trgovinski začasni pogodbi, zato je tem lažje uravnala svoje brezobzirno postopanje napram Srbiji, ker je vedela, da se v prvem trenutku ni treba bati odločnega odpora. Če bi bila dunajska vlada popred videla, da je Srbska pripravljena in tudi za skrajni slučaj preskrbljena, kdo ve, če bi se ne bila premislila, predno je pritirala celo za devdo do boja.

V trgovinski politiki je neobičajno dejstvo, da povoda boju gotovo ni mogoče dobiti v carinskem pravu, niti v točkah dotedanega pogodbenega provizorija. Pravi vzrok napovedanemu boju torej ni bil ta, da se obe državi niste mogli pogoditi, ampak posledica raznih stavljenih, neumestnih pogojev, katere je dunajska diplomacija razven zadevnih pogajanj v zapovedujočem tonu stavila ter s tem hotela ponižati državno avtoriteto sicer ne velike, toda neodvisne države.

Početkom, morda tudi prvih par let utegne carinski boj Srbski prizadeti ogromno škodo. To dejstvo daje dunajski vladni povod, da postopa na nekvificiran način proti Srbiji. Ravno tako pa je gotovo, da se bo dala ta škoda preboleti. Izpolnila bi se želja, ki jo v Srbiji vsakdo tako goreče goji, prinesla bi politično svobodni a od Avstrije gospodarsko tlačeni državi — **gospodarsko samostojnost**. — Tako pridobitev pa Srbi tako visoko cenijo, da so pripravljeni na največje materialne žrtve, ki jih bo Srbska prestala brez nevarnosti za obstoj, samo da se že reši zanjo tako važno vprašanje.

Sicer se pa trdno nadajamo, da bodo srbski upniki, ki imajo opraviti z najsolidnejim dolžnikom, v svojem lastnem interesu pomogli s svojim kapitalom Srbski v njeni gospodarski krizi ter osigurali sebi in svoji industriji solidni srbski trg, katerega je skoro sto let dosledno izkoriščala avstrijska industrija.

Tako bi Srbi lažje prenašali težko gospodarsko krizo, ker so uverjeni, da jim prinese ono, kar najiskrenejše žele: **gospodarsko emancipacijo od Avstrije!** V tem slučaju pa bi bila Avstrija odločno na slabšem, ker bi za vedno izgubila srbski trg, ki ga je v svoj dobiček dosedaj s monopolom izkoriščala. Izgubila bo srbski trg čisto gotovo; da bi pa mogla to izgubo nadomestiti na drugi strani, je veliko odprto vprašanje.

Z ozirom na to sicer se gojimo nado, da bo dunajska vlada odjenjala s svojimi pretiranimi zahtevami. Srbska ne more pa tudi noče še nadalje popuščati, ker je itak šla v popustljivosti dalje, kot bi smela iti.

Če Avstrija odneha, ne izgubi ničesar;

nasprotno le na dobičku bi bila, ker bi ohranila gospodarsko-trgovinsko nadvlado na Balkanu. To vprašanje pride sedaj nehoti do odločilne rešitve. Če opusti Avstrija svoje neopravičene in pretirane zahteve morda reši sama sebi to, kar se sploh še da rešiti. V nasprotnem slučaju pa doživi ravno nasprotje tega, kar želi: **Balkan otvori vrata na stečaj industriji ostalih evropskih držav; nastane pa važno vprašanje: ali bo industrija velike in mogočne Avstrije v stanu vzdržati in preboleti tak silen udarec?**

Belgrad, 8. julija 1906.

Baron Cikan, avstro-ogrski poslanik v Belgradu, vročil je ministrskemu predsedniku Pasiću sedaj tudi pismen odgovor avstrijske vlade. V tem odgovoru se srbska vlada na svojo tozadevno noto obvešča, da z odgovorom ni zadostila pričakovanju in zahtevam dunajske vlade ter se vsled tega med obema državama prične — **brezpogodbena stanje**. — To sicer še ni carinska vojska, toda dunajska vlada želi, da vojna nastane, zato je nemudoma začela z represalijami. Prepovedala je uvoz srbske živine. Sicer bi bil izvoz iz Srbije tudi brez te prepovedi onemogočen vsled neprimerno visokih carinskih pristojbin, ker se na ves srbski izvoz naklada carina po avtonomnem tarifu.

Med trgovci nastalo je precejšnje vznemirjenje in skrb, kaj početi z živino, ki je že pripravljena za izvoz. Pri vsem tem je še edina sreča, da v tem času v celi kraljevini ni dosti nad 1000 za izvoz godnih svinj in kakih 3000, katere pa bo treba še dalje časa pitati. Prejšnja leta je bilo ob takem času v Srbiji preko 30.000 in več svinj pripravljenih za izvoz. Letos pa se je to število zato tako skrcilo, ker so trgovci dobro slutili, da se trgovinski odnosi z Avstrijo ne bodo z lepa uredili, zato niso hoteli hraniti več živali ter se izpostavljati vsakojaki veliki škodi.

Da bodo trgovci krog vsaj deloma obvarovani gotove škode, izdalo je ministristvo odlok, da se popiše vsa živina in za koliko bode oškodovan posamezen trgovec. To škodo mu bo naknadno povrnila država, »Narodna skupština« pa je s posebnim odlokom naložila davkoplačevalcem v to svrhu primerne doklade. Na ta način bo mnogo ljudi rešenih in obvarovanih ogromne škode, ki jo bo gotovo lažje trpel cel narod, kot posamezniki.

Vlada dosedaj še ni storila kakih posebnih korakov, da omogoči srbski izvoz. Eden izmed prvih korakov v ta namen bo vsekakor **obnoveitev srbsko - bolgarske carinske unije**, ki se je vsled vmešavanja prejšnje dunajske vlade morala opustiti.

Takoj nato se prične pogajanja z Nemčijo, da se dosedaj obstoječa pogodba med njo in Srbijo izpopolni v več točkah, ki se v sedanjih pogodbah še ne nahajajo. Rumunska vlada namerava za izvoz žita po Donavi dovoliti izredne olajšave, da pomore Srbiji, ki je glavna odjemalka rumunske soli. V najkrajšem času se prične pogajanja za trgovinske pogodbe s Francijo, Italijo, Belgijo, Rusijo, Grško, Rumunsko ter Angleško.

Posebno velike nade stavijo tu na poslednjo državo — Angleško.

Novoimenovani srbski poslanik v Londonu, Milčević, ki je že odpotoval iz Berlina v London, dobil je nalog, da mu bode prva stvar — sklepanje trgovinske pogodbe z Anglijo, ki zadnji čas — odkar so se obnovile diplomatske zveze — kaže mnogo simpatij do srbske kraljevine. Neka angleška skupina bogatih kapitalistov se živahno zanima za srbsko živino; najbrže se otvori z njihovimi sredstvi velika tovarna za konzerve. Upanje je, da se podjetje uresniči, a potem bi delovalo v tolikem obsegu, da bi število živine, kolikor jo Srbija dosedaj izvažala, niti ne zadostovalo, ter bi za nadaljni izvoz ničesar ne preostajalo. Otvoritev nameravane tovarne bi povzročilo popoln preobrat in preporod srbske izvozne trgovine, ki bi bil za Srbijo in njeno živinorejo odvažne koristi.

Velika tovarna sladkorja prične delovati v teku enega meseca ter bo izdelovala toliko sladkorja, da bo zadoščal ne le za potrebo cele Srbije, temveč se še izvažal v Bolgarsko, kjer utegne popolnoma izpodrinuti avstrijski sladkor.

Surove kože srbske živine so se tudi doslej uvažale izključno v Avstrijo; sedaj pa bode kupila vse ameriška tovarna usnja The Special Kid Co., ki se je že popred provizorijem zanimala za ta izvoz, a v hipu carinskega boja stopila je takoj v direktno trgovsko razmerje s Srbijo. Ta tvrdka ki bo izvažala surove kože, preskrbovala bo Srbijo z uvažanjem usnja; tudi to je dosedaj imela izključno le Avstrija.

Ministrski predsednik Pasić ima dan na dan posvetovanja o položaju z načelniki in prvaki svoje stranke kakor tudi z vodji opozicijskih strank; tudi z uglednimi trgovskimi krogi, ki so neposredno prizadeti, se je posvetoval.

Klub staro-radikalnih poslancev ima že dva dni posvetovanja; odobril je enoglasno stališče vlade, koji izreka zahvalo in priznanje za vztrajnost ter ji izjavlja popolno zaupanje.

Mladi radikali — največji nasprotniki sedanje vlade in v »Skupštini« najštevilnejša opozicijska skupina — so izjavili, da hočejo vlado v borbi proti Avstriji vsestransko podpirati. Ravnotako bodo postopali tudi nacionalci; napredni poslanci pasu se izjavili napram našemu dopisniku, da bodo pri vseh posameznih točkah podpirali vlado ter da so

glašajo v vseh vprašanjih ž njo, in proti Avstriji.

To je tem večjega pomena, ker so naprednjaki edina politična stranka, ki se je smatrala doslej kot avstrofilska. Sedaj so še ti pod vtisom postopanja avstrijske diplomacije obrnili Avstriji hrbet, zavrgli tradicionalno avstrofilsko politiko ter se priključili antiavstrijski struji, ki obsega — kakor smem trditi — vse sloje srbskega naroda.

To je edini »uspeh« dunajske diplomacije, odnosno grofa Goluchowskega, v Srbiji; s ponosom naj gleda sedaj Goluchowski na to, kako izgublja Avstrija v Srbiji še ono malo upliva, kar ga je dosedaj imela.

Geografična lega Srbije je tako nesrečna, da je Avstriji vsak hip mogoče preprečiti oboroževanje srbske armade na ta način, da zabrani prevoz orožja v Srbijo po avstrijskih tleh. To bi imelo najhujše posledice zato, ker bi se tako srbsko topništvo ne moglo oborožiti z brzostrelnimi topovi. — Da se temu v okoliščini, začel je srbski strokovnjak, podpolkovnik topniško tehničnega oddelka in načelnik srbske livnice topov v Kragujevacu, Nedeljko Vučković, poizkušati, kako preusmeriti sedanje Debanžve francoske topove, s katerim je oborožena srbska armada, v brzostrelne topove. Poizkus, ki ga je izvršil s preuredbo enega topa, se mu je popolnoma posrečil. Dva dni so se vršile preizkušnje s tem topom ter pokazale sijajen uspeh. — Na ta način popravljen top je v stanu izpaliti vsako minuto 12 strelav, a to je dovolj. Isti čas vršile so se tudi preizkušnje z izboljšanimi puškami.

Glavna moč srbske armade z rezervo vred oborožena je z novimi brzostrelnimi puškami, ki so izdelane po kombiniranem belgijsko-ameriškom sistemu; te puške se smatrajo dosedaj kot prve in najdovršeneje. Narodna vojska oborožena je s puškami po sistemu srbskega generala Koke Milovanovića, ki se po izumitelju zovejo »Kokinke«. Predno so izumili brzostrelne puške, smatrali so zadnje imenovane kot najdovršeneje delo te stroke. Te puške so danes zastarele, vendar pa je general Vučković tudi začel s poizkusi, da jih prestroji v brzostrelne in posrečilo se mu je doseči vrlo povolen uspeh. Pri poizkusih je bil navzoč vojni minister general Putnik, ki je bil z rezultatom jako zadovoljen.

Ministrski svet se je bavil te dni s tem za Srbsko prevažnim vprašanjem. Skoro gotovo se bode določilo, da se izvrši splošna rekonstrukcija topov in pušk, ker bi se to lahko izvršilo doma na Srbskem ter bi mnogo manj stalo, kot bi sicer morali izdati za nove topove in puške. S tem bi bilo tudi rešeno važno vprašanje, kako dobiti preko avstrijskih mej novega orožja, ker bi v slučaju vojne tudi druge države delale neprimliko.

Kakor se poroča so posebno dobro obrodile slive ter se račun, da jih bo za izvoz nad 3500 vagonov. Sadjerejem dela to mnogo skrbi, ker se bi moral izvoz že v kratkem pričet, pa ne vedo kam!

Od onega dne, ko je prenehala prejšnja trgovinskega pogodba, vrnilo se je iz Srbije preko 20.000 pošiljatev raznega blaga, ker je v največ slučajih znašala carina dva- do trikrat več, kot je bilo blago vredno.

Društvo „Abstinent“

v Ljubljani

vabi na

protialkoholno zborovanje

katero priredi

v nedeljo, dne 15. julija 1906,

v mali dvorani hotela „UNION“ v Ljubljani

s sledečimi predavanji:

Dopoldne od 9. do 12. ure:

L. Smolnikar: Zgodovina protialkoholnega gibanja.

Dr. J. Ev. Krek: Alkohol in produktivni stanovi.

Prof. E. Jarc: Alkohol in inteligenca.

Dr. Breclj: Alkohol in duh.

M. Stekar: Žensko vprašanje in alkoholizem.

J. Erzenova: Delavke in alkohol.

Popoldne od 2. do 6. ure:

Dr. Dolšak: Alkohol in telo.

I. Podlesnik: Abstinenčne organizacije.

M. Moškerc: Alkohol in tisek.

Fr. Avsec: Alkohol in narod.

Ant. Jarc: Alkohol in vzgoja.

L. Lenart: Kako razširimo abstinenčno gibanje?

Po vsakem predavanju prost razgovor.

Zvečer ob polu 8. uri

v veliki dvorani hotela „UNION“

veselica

z godbo, petjem, deklamacijami itd.

Vstopnina k predavanjem in veselici 1 K. Za dijake, člane in odposlane družtev 50 vin. Vstopnice se dobé v trafiki gosp. Soukala Pred Škofijo, pri društvu „Abstinent“ v Ljubljani in 15. julija pri blagajni.

„SLOVENE“

se prodaja

odslej v naslednjih tobakarnah, oziroma trgovinah:

V Ljubljani:

Bizjak Ivan, Bohoričeve ulice 10; Blaznik Lovro, Stari trg 12; Blaž N., Dunajska cesta 12; Češnovar Lovro, Kolodvorske ulice 33; Kristina Weinert, Južni kolodvor; Elsner Marija, Kopitarjeve ulice 1; Fuchs H., Marije Terezije cesta 14; Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2; Kane Albin, sv. Petra cesta 14; Kristan Ivan, Resljeva cesta 24; Kuštrin Agn., na Bregu 6; Mrzlikar Avg., Sodnijske ulice 4; Omeje Terezija, Karlovska cesta 32; Pihler Ivana, Kongresni trg 3; Podboj Ivan, sv. Petra cesta 101; Saje Anton, Dunajska cesta 19; Sever Marija, Gosposke ulice 11; Sušnik Josipina, Rimska cesta 24; Swatek Jos., Mestni trg 25; Soukal Fran., Pred škofijo 12; Tenente Rud., Gradaška ulica 10; Tonich Ivana, Florijanske ulice 1; Velkavrh Antonija, sv. Jakoba trg; Vesel Andrej, Prešernove ulice 20; Vrhovec Ivan, sv. Petra cesta 52; Grajžar Ivan, sv. Martina cesta; Hotel »Union«.

Borzna poročila.

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurs dunajske borse 10. julija 1906.

Založbeni papirji.	Dinar	Blago
1/2 majeva renta	99 65	99 85
1/2 srebrna renta	99 55	99 75
1/2 avstrijska krona renta	99 70	99 90
1/2 zlatna renta	117 90	118 10
1/2 ogrska krona	94 80	95 —
1/2 zlatna	113 25	113 45
1/2 posojilo dežele Kranjske	99 20	100 20
1/2 posojila mesta Spljet	100 50	101 50
1/2 Zader	99 70	100 70
1/2 bosn.-herc. žel. pos. 1902	100 45	101 45
1/2 češka deš. banka k. o.	99 50	100 10
1/2	99 60	100 30
1/2 zast. pisma gal. d. hip. b.	100 10	101 10
1/2 pošt. kom. k. o. s 10 ¹ /2 pr.	105 50	106 50
1/2 zast. pisma Innerst. hr.	100 20	101 20
1/2	100 —	100 25
1/2	100 —	100 50
1/2 obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100 —	101 —
1/2 obl. češke ind. banke	100 50	101 50
1/2 prior. Trst-Poreč lok.	99 90	—
1/2 prior. dol. žel.	99 50	100 —
3/4 juž. žel. kup. 1/2 1/2	321 —	323 —
1/2 avstr. pos. za žel. p. o.	100 30	101 30

Srečke.

Srečke od 1. 1860 ¹ /2	206 50	210 50
1864	279 50	281 50
tiske	155 50	157 50
sem. kreditne I. emisije	287 —	295 —
II.	287 —	294 —
ogr. hip. banke	258 —	265 —
srbske á frs. 100 —	97 —	103 —
turške	163 70	164 70
Basilika	22 20	24 20
Kreditne	464 80	474 —
Inomoške	78 —	84 —
Krakovske	87 —	92 —
Ljubljanske	56 —	61 50
Avstr. rud. križa	49 30	51 30
Ogr.	30 25	32 25
Rudolfove	58 —	63 —
Salcburške	70 —	76 —
Dunajske kom.	516 —	526 —

Dela.

Južne železnice	168 —	169 —
Državne železnice	674 —	675 —
Avstr. ogrske bančne delnice	1687 —	1697 —
Avstr. kreditne banke	669 —	670 —
Ogrske	807 —	808 —
Zivnostenske	242 —	243 —
Premogokop v Mostu (Brüx)	678 —	682 —
Alpanske montan	572 50	573 50
Praške žel. ind. družbe	2700 —	2725 —
Rima-Murányi	571 50	572 50
Trbovijske premog. družbe	268 —	272 —
Avstr. orožne tovr. družbe	587 —	588 —
Češke sladkorne družbe	140 —	142 50

Valute.

C. kr. cekin	11 34	11 38
20 franki	19 12	19 15
20 marke	23 47	23 55
Severigns	23 97	24 05
Marke	117 45	117 65
Laški bankovci	95 65	95 75
Rublji	251 20	252 25
Dolarji	4 84	5 00

Vajenca

sprejme takoj večja trgovina mešanega blaga na Dolenjskem.

Ponudbe pod „A. B. 100“ na upravnishstvo „Slovenca“.

1476 5-4

2 podobarska pomočnika,

spretna, sprejme takoj v trajno delo

Aleksander Götzl, 1522 3-2

podobar in pozlatař v Ljubljani.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in eskomptuje izrečane vrednostne papirje in vnovčuje sapale kupone.
Vinkuluje in dovinkuluje vojaške ženitninske kavolje.
Eskompt in inkasno menie.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predujme na vrednostne papirje.
Zavaruje srečke proti kurzal izgubi.
Borsna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vridga.
Promet s čeki in nakaznicami.

Naznanilo.

V konkurzno maso **JOS. MURNIKA** spadajoča **zaloga specerijskega in delikatesnega blaga** z opravo vred v sodno dognani cenilni vrednosti 15.663 K 77 h in prazno posodo v vrednosti 181 K **proda se ofertnim putem** kakor stoji in leži.

Konkurzna masa ne prevzame jamstva za kakovost in količino, pridržuje si pa pravico prazno posodo proti povrnitvi cenilne vrednosti iz zaloge izločiti.

Pismene ponudbe, opremljene z 10 % vadijem, vložiti je pri podpisnem oskrbniku konkurzne mase

najkasneje dne 16. julija t. l.

in ostanejo ponudniki vezani na nje do **všetega 20. julija t. l.**

Kupnino plačati ima ponudnik takoj na roke oskrbnika konkurzne mase, ko se mu naznani sprejetje ponudbe; ko bo kupnina plačana se prodana zaloga izroči in je izprazniti prodajalno in klet na Resljevi cesti št. 3 in skladišča na sv. Petra cesti 31 na sv. Petra nasipu št. 21 in v Bohoričevih ulicah št. 28, kjer se ista sedaj nahaja

najkasneje do 1. avgusta t. l.

Inventarni zapisnik je na vpogled pri tukajšnjem c. kr. deželnem sodišču, soba št. 108 in pa v pisarni podpisanega konkurznega oskrbnika.

Kdor hoče zalogo ogledati, zglesi naj se pri podpisnem.

V Ljubljani, 6. julija 1906.

Advokat dr. Jos. Sajovic.

1515 6—4

LOKALI

primerni za prodajalne ali pisarne dajo se za avgustov termin ali tudi **takoj v najem.** 1199 12

Pogoji izvedo se v odvetniški pisarni **dr. M. PIRC-A**, na oglu **Sodnijskih in Cigaletovih ulic v Ljubljani.**

Posestvo na prodaj!

V **Dragi št. 14**, fara Vrh, se **prodá** lepo **posestvo** z orodjem in pohištvo; redi se lahko 6 glav živine in 4 prašiči. Tudi je lepo trtje in zaraščeni gozdi.

Cena se poizvže pri lastniku **J. Zupanu**, posestniku v **Dragi št. 14**, pošta **Vinica**, Dolenjsko. 1532 2—2

Abstinenčna restavracija

v Ljubljani,

— Sv. Petra cesta št. 27. —

V prijetnih in snažnih prostorih se dobi dobra, okusna **hrana**, **kava**, **mrzle jedi** in **brezalkoholne pijače** so vedno na razpolago.

Stalnim gostom na celo hrano se cene znižajo. 1533 6 2

Na obilni obisk se priporoča

velespoštovanjem

Alojzija Tratnik.

Otvoritev nove (šeste) lekarne v Ljubljani.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznanjati, da sem **otvoril**

na voglu Bleiweisove in Rimske ceste popolnoma novo urejeno

lekarno

katero nameravam voditi pod napisom:

• **Lekarna pri kroni.** •

Mag. ph. And. Bohinc,
lekarnar.

V Ljubljani, dne 9. julija 1906.

1530 3—3

Oblastveno potrjeno učilišče
za krojno risanje
Frana Jesik
Ljubljana, Stari trg 28.
Dobi se tudi kroj po žibotni meri.

Odvetniškega sollicitatorja

sprejme takoj

dr. Janko Brejc,

1517 3—2 odvetnik v Celovcu.

Polliterska steklenica velja 2 kroni in se vnanja 2371 naročila točno izvršujejo. 11 3

Arhitekt

1286 10

Ferdinand Trumler

oblast. konces. mestni stavb. mojster

Ljubljana — Pred škofijo 3

prevzema vseh vrst stavbe kot nove zgradbe, prezidave, adaptacije, prenovitve, rekonstrukcije, dalje izdelavo načrtov in proračunov, merjenje in cenitve.

Specialiteta cerkvene stavbe.

Izvršitev umetnih načrtov za vseh vrst poslopja in izvadba perspektivnih risb za ista. **Izredno kulantne cene in točna izvršitev.**

1 gld. 1478 8

otročka obleka

od 3 do 10 let, obstoječa iz suknjiča za vesiljače, hlače in kape.

Angeško skladišče oblek

O. Bernatović,
Ljubljana, Mestni trg 5.

400 104—44

Leopold Tratnik
Ljubljana, Sv. Petra cesta 27

priporoča visokočastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom svojo najstarejšo tvrdko za izdelavo **cerkvenih posod in orodja.**

Vedno velika zaloga.

Prečistiti gospod!

Ako kaj potrebujete ali nameravate napraviti prosim Vas, blagovolite mi pisati in takoj pošljem vzorce. Stare reči popravim, pošlatim itd.

Velika zaloga elektr. svetil in kiparskih del.

Najeti želi

mala družinica obstoječa iz treh oseb **čisto sobo** ali **malo stanovanje** z opravo in perilom v privatni hiši s senčnim vrtom, v bližju železniške postaje in dobre gostilne. Eventuelno tudi s hrano. Prednost ima **Gorenjska.** 1502 3—3

Ponudbe z zahtevano ceno sprejema upravnštvo „Slovenca“ pod znakom „J. M. Dunajski“.

Naprodaj je dobro vpeljana

pekarija

s **špecerijsko prodajalno v Medvodah** v bližini tovarn in tik glavne ceste. Plačilni pogoji jako ugodni. Izvže se pri **Francu Jarcu** posestniku v **Medvodah.** 1506 3—3

Lidanje rakev

957 3—20

(grobnic)

na novem centralnem pokopališču

izvrši **najcenejše** stavitelj novega pokopališča po oblastveno odobrenih določilih za sgradbo pokopališča.

Natančneje se poizvže v tehnični pisarni **g. Ferd. Trumler-ja**, mestni stavitelj **Pred škofijo št. 3 v Ljubljani.**

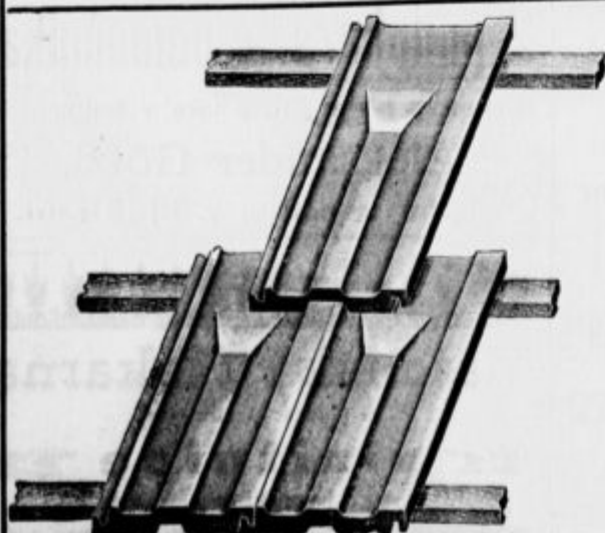
Poletno stanovanje,

3 lične sobe s kuhinjo, **oddaja** takoj skupaj ali tudi posamezno proti nizki ceni po dogovoru **Ivan Zupan**, posestnik na **Blejski Dobravi št. 47**, p. Javornik (Gorenjsko). 1521 3—3

V **Fari pri Kostelu** se dá v **najem**

hiša z gostilno in prodajalno

pod zelo ugodnimi pogoji. 1518 3—2
Več se poivže pri gosp. **Mihaelu Jurkoviču**, županu v **Fari.**

F. P. Vidic & Komp. Ejubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke,

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: **F. P. Vidic & Komp.** in **Josip Marzola.**

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki.

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

1036 30—20